

PATRIOTISK SELSKAB
JORDBRUGSRELATERET RÅDGIVNING

ÅRSBERETNING 2014/2015

PATRIOTISK SELSKABS LEDELSE PR. 1. MARTS 2015

PROTEKTOR

Hendes Majestæt Dronning Margrethe II

BESTYRELSE

Godsejer Peter Cederfeld de Simonsen (formand)

Gårdejer Søren F. Bonde (næstformand)

Godsejer Carl Boisen Thøgersen

Lensgreve Bendt Wedell

Gårdejer Jørgen Stougaard

Konsulent Allan Liseth (medarbejdervalgt)

ØKONOMIUDVALG

Lensgreve Bendt Wedell (formand)

Godsejer Axel C. Castenschiold

Godsejer Christoffer Knuth

Gårdejer Jens Himmelstrup

Godsejer Johan Levy

PLANTEAVLSUDVALG

Godsejer Carl Boisen Thøgersen (formand)

Gårdejer Hans Boesen

Inspektør Niels Peter Nielsen

Godsejer Kim Brockenhuus-Schack

Godsejer Jørgen Schiøttz-Christensen

HUSDYRBRUGSUDVALG

Gårdejer Søren F. Bonde (formand)

Gårdejer Jens Erik la Cour Jensen

Gårdejer Lars Holmegaard Larsen

Gårdejer Charlotte Bluhm Pedersen

Gårdejer Jørgen Stougaard

Driftsleder Anders Pedersen

(særligt sagkyndigt medlem)

DIREKTION

Adm. direktør Nils Rasmussen

Direktør Christian H. Vesterager

LEDERGRUPPE

Udviklingsdirektør Peter Borreby

Chefkonsulent Jens Kring

Chefkonsulent Thomas Skøtt

Afdelingsleder Lisbeth Shooter

Chefkonsulent Erik Andkær Pedersen

Chefkonsulent Troels Toft

VISION: Patriotisk Selskab er den foretrukne rådgiver for professionelle jordbrug og relateret virksomhed.

MISSION: Patriotisk Selskab yder med udgangspunkt i Danmark det enkelte medlem værdiskabende og fremadrettet rådgivning på et førende niveau.

Redaktionen er afsluttet den 1. juni 2015.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Patriotisk Selskabs ledelse pr. 1. marts 2015	side 3
Formandens forord	side 5
Beretning fra bestyrelsen	side 7
Planteavlsafdelingen	side 27
Økonomiafdelingen	side 33
Udviklingsfunktionen	side 39
Husdyr-, miljø- og juraafdelingen	side 51
Vedtægter	side 60
Årsregnskab	side 64
Fyens Stifts patriotiske Selskabs Fællesfond	side 70
A/S Det Fynske Landbocenter	side 72
Medlemsfortegnelse	side 73
Kontingent	side 98

FORMANDENS FORORD

Er der lys i horisonten?

Det forgangne år har været en barsk omgang for dansk landbrug. Det russiske importforbud har ramt den danske fødevareklynge hårdt og kastet lange økonomiske skygger ind over erhvervet. Men imellem skyggerne har der også været lyspunkter, og henover året glimrede en række stærke politiske resultater. Lad os holde fast i lyspunkterne - både dem, der ligger lige for, og dem, vi skal kigge lidt længere efter. Det er nødvendigt, hvis ikke dansk landbrug skal gå helt i sort.

Der er ingen tvivl om, at lige nu bider krisen. Og den bider hårdt. Men der er lys i horisonten. En global udfordring med stigende befolkning og klimaforandringer skal løses, og dansk landbrug og danske fødevarevirksomheder er klar til at tage udfordringen op.

Vores fødevarer af høj kvalitet er efterspurgt over hele verden. Det samme er vores knowhow, og den position skal vi fastholde. Men det kræver først og fremmest samarbejde. Landbruget og fødevarevirksomhederne kan ikke alene løfte udfordringen. Den finansielle sektor, regeringen og landbruget er nødt til at arbejde sammen.

Den finansielle sektor skal først og fremmest turde tro på dansk landbrug, også på den lange bane. Turde tro på, at dansk landbrug er i stand til at udvikle sig og skabe vækst - i stedet for blot at kigge ét år frem og automatisk lade eksisterende landbrugs-kunder med høj gæld belastes af tårnhøje renter og bidragssatser.

Den finansielle sektor skal vise tillid til de unge landmænd og de kommende virksomhedsejere, som står parate til at træde ind på bedrifterne. Tilliden og opbakningen til de unge er altafgørende, for forude venter en gigantisk generationsskiftepukkel. Den skal vi have bugt med, og det skal være snart. De unge landmænd bliver ikke ved med at ville landbruget, hvis vi ikke hjælper dem. Så forsvinder de ud af erhvervet, og så forsvinder erhvervet.

Derfor bør regeringen også gå forrest og gøre op med nogle af de stærkt konkurrenceforvridende rammevilkår, afgifter og byrder, så danske landmænd igen kan blive foregangsmænd på en lang række områder og fortsætte med at levere et anseeligt bidrag

til dansk økonomi. Vækstpakker og økonomiske saltvandsindsprøjtninger er tillokkende, men de ændrer ikke på det faktum, at hvis ikke rammevilkårene er på plads, så er der ingen, som tør investere, og så kommer landbruget ingen vegne.

Det er nu, at al overimplementering skal stoppes, så vi kan sikre, at danske landmænd og virksomheder kan konkurrere, eksportere, investere og generati-onsskifte på lige vilkår med deres europæiske kolleger. Det gælder ikke mindst på miljøområdet, som efterhånden er helt ude af trit med virkeligheden og som svækker Danmark i forhold til globaliseringens udfordringer.

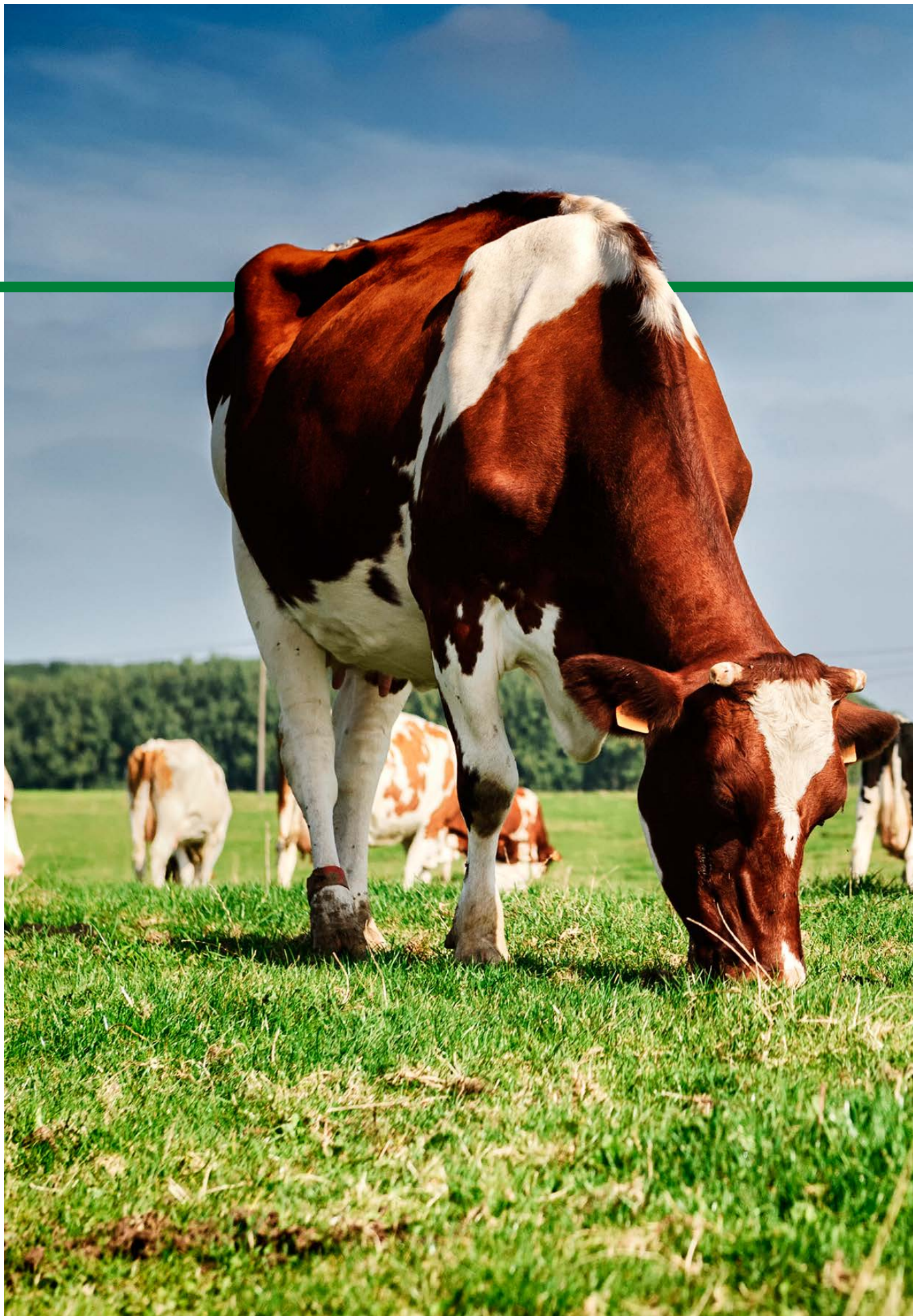
Og hvad skal erhvervet så bidrage med? Vi skal levere den hårdeste og mest krævende indsats af alle: Sublim virksomhedsledelse på bedrifterne bestående af kontinuerlig høj effektivitet, løbende innovative forbedringer, stærk risikostyring og en uendelig stor og hård arbejdsindsats for at genopbygge egenkapitalen.

Det leverer vi allerede i stor stil, og det vil vi gerne fortsætte med. Men hvis flest mulige landbrug igen skal kunne se lyset og komme helskindet ud af denne historisk dybe krise, som erhvervet lige nu befinder sig i, så kræver det, at vi står på et fundament af fair og fornuftige rammevilkår. Det gør vi ikke lige nu.

Sammen med den øvrige bestyrelse ser jeg frem til en god og spændende debat med medlemmerne på generalforsamlingen den 18. juni 2015.

Peter Cederfeld de Simonsen
bestyrelsesformand

BESTYRELSENS BERETNING

FÆRRE BYRDER OG BEDRE RAMMEVILKÅR ER VEJEN FREM, HVIS DANSKE LANDMÆND SKAL FORBLIVE FOREGANGSMÆND PÅ EN LANG RÆKKE OMRÅDER, OG HVIS DEN DANSKE FØDEVARESEKTOR SKAL FORTSÆTTE SIT VÆSENTLIGE BIDRAG TIL DET DANSKE VELFÆRDSSAMFUND. DER ER INGEN VEJ UDENOM.

■ DET RUSSISKE IMPORTFORBUD

I tilbageblik vil 2014 uden tvivl blive husket for bl.a. det russiske importforbud, som ramte dansk landbrug og den danske fødevareklynge hårdt.

Året begyndte ellers med en spirende optimisme; med høje priser, tro på fremtiden og masser af politiske resultater. Men så kom Vestens krise med Rusland, og et i forvejen faldende fødevaremarked – hvor også Kinas efterspørgsel på fødevarer bremsede op – fik et skub, som kastede lange økonomiske skygger ind over landbrugserhvervet. Skygger, der vil kunne mærkes i lang tid fremover.

Den russiske boykot af varer fra EU har haft store kontante konsekvenser. For landbruget har det betydet, at salgspriserne på svinekød og korn er styrtstykket, fordi det europæiske marked er blevet oversvømmet med fødevarer.

Svine- og planteavlbedrifter har for andet år i træk oplevet nedgang i økonomien, og særligt svineproducenterne blev hårdt ramt. Den helt nødvendige prisstigning udeblev, og i stedet blev svineproducenterne ramt af voldsomme prisfald på svinekød og smågrise i andet halvår af 2014.

I kroner og ører har Ruslands importforbud og uroen i Mellemøsten betydet en eksporttilbagegang for den danske fødevareklynge på flere milliarder kroner. I menneskelige omkostninger har prisen været høj for de mange danske landmænd og deres familier, der er endt som gidsler i en politisk kamp, de er helt uden andel i.

Nogle har allerede drejet nøglen, flere forventes at følge efter, og hvis de lave priser fortsætter, vil et yderligere fald i eksporten være uundgåeligt i løbet af 2015.

Det russiske importforbud har ramt de danske landmænd og fødevarevirksomheder langt hårdere, end nogen havde forudset, og behovet for handling er mere akut end nogensinde før. Importforbuddet har forstærket en i forvejen negativ spiral med faldende indtjening, lav investeringslyst, nedslidte bedrifter, manglende opgradering af produktionsapparatet, ringe muligheder for vækst og udvikling osv.

■ USTABILITET I EUROZONEN

Ikke kun Rusland og Mellemøsten har været omgærdet af uro. Også i Europa tegner sig et billede af økonomisk ustabilitet og udfordringer. Svage sydeuropæiske økonomier sætter den fælles finanspolitik un-

der pres, og arbejdet hen mod en fælles, europæisk valuta, der skal bygge bro over de store strukturelle forskelle mellem Nord- og Sydeuropa, fortsætter.

I det billede står Danmark med en stærk økonomi - ganske vist uden for euroen, men bundet tæt til den europæiske finanspolitik gennem fastkurspolitikken. Nationalbanken sænker renten og sælger kroner til fordel for fremmed valuta i forsøget på at svække kronen, der er under pres - dels af valuta-indstrømning fra udlandet, dels af investorer, der er interesserede i den danske krone, fordi den usikre situation i eurozonen får Danmark til at fremstå som en sikker havn.

Set fra landsbrugets side har der imidlertid ikke været megen "sikker havn" over det forgangne år, snarere tværtimod: For mange landbrug gælder det mere om at holde skruen i vandet.

■ LAV INVESTERINGSLYST

Generelt blev 2014 et år med faldende indtjening for landmændene. Driftsresultatet for et gennemsnitligt heltidsbrug lå, ifølge Landbrug & Fødevarer, ca. 300.000 kr. lavere end i 2013, dog med markante forskelle på de enkelte driftsgrene.

Værst var året for svineproducenterne, der - ifølge Landbrug & Fødevarers beregninger primo 2015 - måtte notere sig for en nedgang i driftsresultatet på 550.000 kr. - størst for producenter af smågrise, hvor driftsresultatet faldt med hele 871.000 kr. i forhold til året før. Planteproducenterne oplevede en mere beskeden nedgang på godt 100.000 kr. i forhold til året før, mens 2014 var relativt bedst for mælkeproducenterne, der fik en pæn fremgang på godt 300.000 kr.

Faldende indtjening affødte lav investeringslyst, og på investeringsområdet blev 2014 præget af et kraftigt fald. Ifølge beregninger fra Landbrug & Fødevarer investerede en gennemsnitlig heltidsbedrift ca. en halv million mindre i 2014 end i 2013, svarende til en nedgang på ca. 30 procent. Igen skal en del af forklaringen findes i Ruslands importforbud, der medførte et akut og markant skift i produktpriserne, hvorfor mange investeringsprojekter givetvis blev lagt tilbage i skuffen.

På sjette år ligger landbruget således underdrejet investeringsmæssigt. Det nedslider bedrifterne, og

ude i landet ses efterhånden et stort ophobet behov for at investere i en opgradering af produktionsapparatet. Når investeringerne står stille, hæmmes mulighederne for den vækst og udvikling i fødevareresektoren, som er så væsentlig for eksporten.

■ APPEL FRA FINANSSEKTOREN

Også uden for landbrugets egne rækker mærkes krisen tydeligt, og hos de danske banker har situationen i landbruget efterhånden kostet milliarder af kroner i nedskrivninger på udlån.

Landmænd med svag økonomi må betale højere renter og højere bidragssatser end andre landmænd, og det fører til nye underskud, som finansieres ved at låne endnu flere penge til høje renter i banken. Samtidig nedslides staldene og resten af produktionsapparatet, fordi de økonomisk nødlidende landmænd ikke kan låne til investeringer. Det er en ond cirkel, som er næsten umulig at kæmpe sig ud af.

I samlet trop har finanssektoren derfor nu henvendt sig direkte til regeringen med en opfordring til at sikre landmændene bedre rammevilkår at arbejde under. Det er der også akut brug for, hvis dansk landbrug skal komme ud af krisen. Landmændene har brug for arbejds- og produktionsvilkår, der giver mulighed for, at de selv kan arbejde den store gæld af, som mange kæmper med. Bedre indtjening ude på bedrifterne er alt andet lige den bedste vej ud af krisen.

■ HURTIGTVIRKENDE TILTAG

Lad os derfor tro på, at erhvervets - og nu også finanssektorens - appel til regeringen om bl.a. at gennemføre nogle af de initiativer, der er foreslået i den såkaldte Ruslandspakke, vil blive taget konstruktivt op. Nu gælder det om at få inddæmmet krisen, så sunde bedrifter ikke også risikerer at synke til bunds.

Under normale omstændigheder taler landbruget om det lange seje træk, og ingen er ikke blind for, at politik tager tid og kræver mod. Udfordringen er imidlertid, at dansk landbrug lige nu befinder sig i en situation, hvor der ikke er råd og tid til at vente. Der er hverken tid til at vente på effekten af allerede vedtagne vækstpakker eller tid til at nedsætte nye udvalg og kommissioner, der skal udtænke nye løsninger.

En række landbrug og fødevarer virksomheder er allerede så pressede, at de risikerer at bukke under, hvis

ikke der gøres noget her og nu. Der er brug for hurtigtvirkende tiltag som fx nye investeringsordninger til generationsskifte og udvikling, tilbagerulning af groteske overimplementeringer og totalt stop for nye byrder, herunder en markant lempelse af kvælstofkvoten. Og så er der brug for en langt mere målrettet naturindsats, som rent faktisk skaber balance mellem natur og landbrugserhverv – i stedet for at indføre brede forbud, der som spredehagl rammer produktive engarealer, der altid har været udnyttet landbrugsmæssigt.

I deres nuværende form koster mange af de nuværende rammevilkår landbruget dyrt hver eneste dag. For staten vil det ikke koste meget at ændre på disse vilkår, eftersom en ændring ikke udløser nye udgifter på den finanslov, som er vedtaget for 2015.

Samtidig vil en målrettet ændring af de mest væksthæmmende rammevilkår ikke blot være en lettelse her og nu. Det vil også være en hjælp på den lange bane og være med til at sikre, at danske landmænd og danske virksomheder i fremtiden kan konkurrere, eksportere, investere og generationsskifte på lige vilkår med deres europæiske kolleger.

■ VÆKSTUDSPIL

En lettelse af punktafgifterne var netop en del af det vækstudspil, som regeringen fremkom med i begyndelsen af maj 2015. Og såfremt udspillet udmøntes rigtigt, er der ingen tvivl om, at det kan lette danske virksomheder for visse byrder og omkostninger og give fødevarerhvervet ekstra kræfter til at konkurrere på verdensmarkedet og dermed skabe vækst og arbejdspladser i Danmark.

Men udspillet bør alene ses som det første af en lang række skridt. Det er rammevilkårene og konkurrencesituationen, der for alvor skal kigges efter i sømme. Hvis rammevilkårene ikke er på plads, så er der ingen, der tør investere, og så kommer landbruget ingen vegne.

Det samme gælder regeringens finansieringspakke, som skal styrke udviklingen i fødevarerhvervet, bl.a. via etableringen af fonden Dansk Landbrugs-kapital med en kapital på 2 mia. kroner. En økonomisk indsprøjtning kan virke tillokkende, men fondsmidler alene kan ikke skabe den nødvendige konkurrencekraft og indtjening i landbruget. Der er brug for langt flere konkrete lempelser de steder, hvor dansk

landbrug er hårdere reguleret end nabolandene. Der er brug for at gøre op med danske særregler og ekstraomkostninger og sikre, at miljøregler og afgifter er på niveau med de øvrige europæiske lande. Ellers vil 2 mia. kroner blot være en stakket frist.

■ NYT ETABLERINGSLÅN TIL DE UNGE

Et lille skridt i den rigtige retning blev ligeledes taget, da Finansrådet og Vækstfonden sammen med Landbrug & Fødevarer og som et led i "Aftalen om Vækstplan for Fødevarer" lancerede en ny lånetype til de yngre landmænd, som ønsker at overtage og udvikle eksisterende bedrifter.

Det er også stærkt tiltrængt. Tilgangen af flere unge er helt afgørende, for at erhvervet kan videreføres i fremtiden. Men i takt med, at banker og realkreditinstitutter har strammet vilkårene for at udlåne og i takt med, at bedrifterne generelt er blevet større, er der stillet større krav til de unges egenkapital.

Nye lånetyper er imidlertid kun et hurtigtvirkende "quickfix". Virkeligheden melder sig hurtigt igen, når de unge mødes af bureaukratiske rammevilkår og benhård beskatning. Det er hele dette underliggende system af skatter og afgifter, som skal lempes, hvis de unge for alvor skal have en chance. Og for et erhverv, der er drevet af familier gennem generationer, er der ingen tvivl om, at bo- og arveafgiften og de tunge omkostninger til generationsskifte udgør den absolut største udfordring.

■ BO- OG ARVEAFGIFTEN TYNGER

For mange landbrug og mange mindre virksomheder kan bo- og arveafgiften være tungen på vægtskålen mellem en virksomhed, der udvikles, og en virksomhed, der afvikles. Som det ser ud nu, bliver familieejede virksomheder løbende drænet for likviditet og livsvigtig kapital på grund af øget gældsbelastning – enten fordi virksomhederne vil trække store udbytter ud før generationsskiftet, eller fordi store beløb skal betales i særskat i form af gave- og arveafgift. Hertil kommer den meget store avancebeskatning, som pålægges landbruget.

Det er en ond cirkel, hvor kapitaldræn, gældssætning, forringede lånemuligheder og ulige rammevilkår tilsammen skaber et vaklende fundament under landbruget. Og fundamentet bliver ikke mere stabilt ved blot at skrue på enkeltelementer i form af fx nye lånemuligheder til ungdommen.

Det er selve det underliggende system, der skal ændres, hvis vi skal gøre os håb om at få ændret den skævvridning, som har ført til, at mindre end tre procent af de danske landmænd i dag er under 35 år, mens andelen af landmænd over 65 år nærmer sig 25 procent. En udvikling, som ganske enkelt skal vendes, hvis den produktion og de indtægter, som det samlede erhverv skaber til samfundet, skal fremtidssikres.

Øget produktion og mere vækst i dansk landbrug var således også intentionen bag de 850 millioner støttekroner, som regeringen i begyndelsen af 2015 bevilligede til investeringer i nye og moderne staldanlæg. Investeringer, der kan være med til at sikre råvarer til slagterier, mejerier og andre forarbejdningsvirksomheder og dermed skabe arbejdspladser og vækst i landbruget og i følgeerhvervene.

Sammen med investeringsstøtten indførte regeringen tillige en afdragsordning for de mælkeproducenter, som i år har overskredet mælkekvoterne. En afdragsordning, som her og nu kan hjælpe de mange landbofamilier, der er ramt af krisen og i fare for økonomisk kollaps.

Ordnningen falder på et tørt sted - ingen tvivl om det - men støttekroner og afdragsordninger er imidlertid kun dråber i havet i forhold til de rammevilkår, som dansk landbrug skal agere under, og den mangel på forståelse, som erhvervet bliver mødt med.

■ LANDBRUGETS MINISTRE

Selv fra erhvervets egne ministre er opbakningen og forståelsen svær at få øje på. Hverken fødevareministeren eller miljøministeren er særligt synlige, når det kommer til at tale landbrugets sag. Undertiden synes de næsten landbrugsfjendske.

Fødevareministeren bruger hovedparten af sin tid på at profilere sig selv, og det er de samme gløser, han igen og igen hiver op af hatten: Dyrevelfærd, økologi og madvaner. Selve det grundlæggende ressortområde ser ikke ud til at have hans store interesse, og det halter gevaldigt med proportioner og prioriteringer.

Heller ikke miljøministeren udviser den store forståelse for de problematikker, erhvervet slås med. Til gengæld fremsætter hun igen og igen den samme klagesang, som har lydt fra ministeriet de seneste 30 år: At kvælstof giver problemer med iltsvind i

indre farvande og kystnære områder; at en fortsat reduktion af kvælstof er afgørende for at opnå et bedre vandmiljø, hvor fisk, smådyr og planter kan leve, og at sammenhængen mellem kvælstof i havmiljøet og miljøtilstanden er definitivt dokumenteret i utallige rapporter og redegørelser fra universiteter og forskningsinstitutioner.

Det er trist og beskæmmende, at al faglig og redelig argumentation og al fremlæggelse af undersøgelser synes at prelle af på erhvervets ministre, og det er trist, at de ikke kan mønstre større interesse og entusiasme for det erhverv, de er sat i spidsen for at passe på: Et erhverv og en fødevareklynge, som vel at mærke hører til blandt verdens største, som er god for en årlig eksport på over 150 mia. kr., og som beskæftiger over 180.000 mennesker.

■ FOKUS PÅ OVERIMPLEMENTERING

Et oplagt sted at sætte ind - på tværs af de to ministres ressortområde - er den danske overimplementering af EU-regler. Og endelig ser det da også ud til, at regeringen (måske) har fået øjnene op for de fatale konsekvenser af overimplementeringen.

Et nyt beslutningsforslag, der blev førstebehandlet i begyndelsen af 2015 og som møder flertal uden om regeringen, skal netop skabe klarhed og gennemsigtighed om Danmarks implementering af EU-lovgivning og sikre fuld information til Folketinget om eventuel overimplementering og deraf følgende konsekvenser. Beslutningsforslaget er et positivt skridt i den rigtige retning: Det siger sig selv, at uhensigtsmæssig overimplementering af EU-regler skader konkurrenceevnen, og selvfølgelig bør der være fuld klarhed over konsekvenserne for konkurrenceevne, vækst og beskæftigelse.

Det er derfor positivt, at der i forslaget indgår tiltag, som skal sikre udarbejdelsen af en erhvervsøkonomisk konsekvensvurdering, hver gang der formuleres bekendtgørelser, og sikre, at en eventuel overopfyldelse af EU-retlige minimumsforpligtelser fremgår af konsekvensvurderingerne.

Lad os sætte vores lid til, at forslaget hurtigt effektueres.

Netop begavet konsekvensvurdering kunne måske have fået regeringen til at tænke sig om en ekstra gang i forhold til Danmarks ammoniakudledning - i

stedet for hårdnakket at holde fast i sin målsætning om, at Danmark frem mod 2020 skal reducere udledningen af ammoniak med 24 procent.

Men nej: Ingen konsekvensvurdering. Regeringen vedbliver derimod med at gå europæisk enegang og fastholde denne målsætning – til trods for at den er fire gange højere end EU-gennemsnittet og til trods for, at Danmark i forvejen er alene helt i front, når det gælder om at reducere udledningen af ammoniak fra dyrene i de danske stalde. Det eneste, regeringen opnår med dette krav, er, at landbrugsproduktionen risikerer at flytte til lande, hvor kravet til udledningen af ammoniak er langt mindre.

Og dermed gør de millioner af støttekroner, der er afsat til investeringer i moderne kvæg- og svinestalde, heller ingen gavn: Kravet om 24 procent ammoniakreduktion kan ganske enkelt ikke opnås uden at hæmme den vækst i landbrugsproduktionen, som regeringen selv har meldt ud.

■ FØRSTE GENERATIONS VANDPLANER

Efter seks høringer, fem års forsinkelse, underkendelse i klagenævn, en tabt retssag og alvorlig kritik fra Rigsrevisionen præsenterede Miljøministeriet sidst i oktober 2014 første generation af de endelige vandplaner.

Takket være politiske aftaler i foråret og flere års massivt pres fra landbrugets organisationer har en række forbedringer fundet vej ind i de endelige planer. Blandt andet indgår der nu "kun" 19.000 km vandløb mod de tidligere først 28.000 km og siden 22.000 km.

Vandløbsvedligeholdelsen er ligeledes taget ud, og vandløbsindsatser sker nu kun mod erstatning, ligesom de allerede vedtagne randzoner og efterafgrødekrav er blevet reduceret.

Uagtet disse forbedringer er planerne fortsat fyldt med helt grundlæggende fejl og mangler, og derfor forfølger Landbrug & Fødevarer på ny det juridiske spor og klager endnu en gang over vandplanerne. En af hovedindsigelserne gennem hele forløbet har været den manglende inddragelse af offentligheden i tilrettelæggelsen af vandplanerne, hvilket Patriotisk Selskab påpegede allerede i 2012. Der har indtil videre været seks høringer, men desværre har ingen af dem reelt set betydet ret meget. Der findes talrige

eksempler på, at høringsmateriale ikke er blevet taget til indtægt og ikke er indarbejdet i vandplanerne.

På trods af flere oplagte muligheder for at rette op på tingene har Miljøministeriet valgt at køre videre ad det forkerte spor. Der er fortsat ekstremt ensidigt fokus på kvælstof i kystvandene, der er taget alt for mange vandløb med og for mange af vandløbene er kategoriseret som naturlige, selv om de er enten kunstige eller stærkt modificerede. Det kan siges meget enkelt: Skrot disse planer!

■ VANDOMRÅDEPLANER

Mindre end to måneder efter offentliggørelsen af vandplanerne blev Miljøministeriets nye vandområdeplaner præsenteret midt i december 2014 og herefter sendt i høring. Set med de positive briller rummede planerne en række fornuftige elementer såsom erkendelsen af, at markvanding ikke har betydning for vandkvaliteten i landets vandløb samt inddragelsen af de indsatsområder, der er foreslået af de 23 nedsatte vandråd.

Men faktum er, at der ikke er lagt op til væsentlige ændringer i selve grundlaget for vandområdeplanerne.

Der er stadig fejlimplementering og uoverensstemmelse med vejledninger. Der er fortsat for mange vandløb, og de er tilmed fejlkarakteriseret, ligesom der stadig er store faglige mangler – bl.a. en fuldkommen ensidig fokusering på kvælstof og en fortsat manglende vurdering af konsekvenser og deraf følgende urealistiske mål.

Det er meget svært at forstå, hvordan Miljøministeriet med fagligheden i behold kan vedblive med udelukkende at fokusere på landbrugets kvælstof og stort set lukke øjnene for andre faktorer. Der er bred enighed blandt alle faggrupper om, at kvælstof kun er én blandt mange faktorer, der påvirker miljøtilstanden. Klima, gamle skader fra spildevand, stenfiskeri, havnebyggerier og fiskeri, der ændrer faunasammensætningen, har ligeledes stor betydning.

Ifølge Miljøministeriet skal kvælstofudledningen reduceres med 7.800 ton frem mod 2021, og heraf skal de 1.600 ton primært findes ved etablering af vådområder, ved udtagning af landbrugsjord og ved forbud mod gødskning i særligt beskyttede naturområder.

Det er fuldstændig uacceptabelt at stille yderligere krav til landbruget på det her område, og det harmonerer uendeligt dårligt med den politiske aftale om Vækstplan for Fødevarer, som blev indgået i foråret 2014. Heri fokuseres der netop på at opnå erhvervsøkonomiske gevinster via en moderne miljøregulering, som betyder, at landmanden *både* kan producere mere *og* samtidig passe på miljøet.

Det ensidige fokus på kvælstof er ganske enkelt unuanceret. Fokuseringen har ikke en afgørende effekt på miljøet, og den kan blive meget dyr for landmændene.

Erhvervet har derfor nu appelleret til miljøministeren, om at høringen af vandområdeplanerne sættes i bero. Først og fremmest fordi der endnu en gang er fejl i de miljøkort, som er indgangen til at afgive høringssvar, men også fordi det er stærkt kritisabelt, at vandområdeplanerne sendes i høring, uden at hele indsatsen er på plads.

■ NATURPLAN DANMARK

Sidst i oktober 2014 præsenterede regeringen den såkaldte Naturplan Danmark, der skal samle de danske indsatser på naturområdet over en treårig periode, startende fra 2016.

Uagtet at begreber som frivillighed og balance burde være indlysende, er det dog positivt, at naturindsatsen på private arealer baseres på netop frivillighed, og positivt, at der lægges op til balance mellem naturpolitikken og hensynet til landbrugets fortsatte produktionsmuligheder.

Men det klinger imidlertid gevaldigt hult, når hovedparten af de tiltag, der foreslås i regeringens oplæg, ikke blot rammer helt ved siden af, men også i værste fald vil have en negativ virkning på naturen og bremse vækst og udvikling.

Det gælder blandt andet det vedtagne forbud om at gøde på de såkaldte § 3-arealer. Et helt uhørt og ganske voldsomt indgreb i den private råderet, som betyder, at de berørte arealer – svarende til et areal på størrelse med Falster – i vid udstrækning mister deres dyrkningsmæssige værdi. Samtidig er forbuddet ikke målrettet den mest sårbare natur, men rammer produktive engarealer, som altid har været udnyttet landbrugsmæssigt.

Det er stærkt kritisabelt. Brede forbud er på ingen måde vejen frem for hverken erhverv eller natur. Der er brug for en langt mere målrettet naturindsats med en balance mellem natur og landbrugserhverv. Hvis ressourcerne blev brugt målrettet på at sikre de mest værdifulde naturarealer, som aldrig er blevet gødet eller sprøjtet, og som i dag i stor udstrækning er i fare for at gro til som konsekvens af manglende naturpleje, ville det give langt mere natur og biodiversitet for pengene. En tilbagerulning af § 3-forbuddet bør have højeste prioritet.

■ MÅLRETTET REGULERING

Ved udgangen af 2014 fremlagde Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti en ny fødevare- og landbrugspakke og tilmed en erhvervsvenlig en af slagsen. En pakke, som under hensyn til naturen, miljøet og en bæredygtig produktion lægger op til mere vækst og samtidig tager fat på nogle af erhvervets store udfordringer: Ønsket om øget råvaregrundlag, behovet for ny og målrettet regulering, styrket konkurrenceevne og bedre adgang til finansiering.

Udspillet er stærkt, og det overordnede mål er helt korrekt. Men mere vækst og flere arbejdspladser kommer ikke af sig selv. Begge dele kræver fornuftige og fair rammevilkår for det erhvervsliv, som skal skabe væksten, og derfor falder fødevare- og landbrugspakkens forslag om en udfasning af gødskningsnormerne på et tørt sted, samtidig med at forslaget tager hul på den nytænkning af miljøreguleringen, som dansk landbrug har så hårdt brug for.

Selvfølgelig havde det været ønskeligt, at gødningsrestriktionerne helt var droppet, ikke mindst fordi Danmark jo allerede har opfyldt målene for kvælstofreduktion. Men udfasningen er dog et skridt – om end et meget lille skridt – i den rigtige retning.

Til gengæld ophører alle skridt i den rigtige retning, når lovgivningen for et helt erhverv viser sig alene at være baseret på modeller. Faktum er nemlig, at det pilotprojekt, som Miljøstyrelsen baserer sin kvælstofberegning på, ikke er udsprunget fra den virkelige verden med konkrete målinger og praktisk erfaring fra marken, men derimod fra en skrivebordsbaseret modelverden.

De såkaldte retentionskort, der skal vise den teoretiske tilbageholdelse af kvælstof i vandløb, fjorde

og søer, er skabt i en forskerverden, hvor beregning på beregning har afstedkommet en gigantisk fejlprocent. Det er helt uhørt, og dermed er landbruget ikke kommet tættere på en øget kvælstoftilførsel, som jo er ambitionen helt tilbage fra Natur- og Landbrugskommissionen.

Retentionskortet er med andre ord så usikkert, at det ikke bør anvendes til at fordele kvælstof ud fra. Kortene er baseret på kvadrater á 1.500 ha, hvilket betyder, at der inden for samme område forekommer mange forskellige typer marker. Landmænd risikerer således at stå med marker, der sagtens kan holde store mængder kvælstof tilbage, men alligevel kun må tildeles ganske få mængder.

For netop at tilvejebringe konkrete målinger og data iværksatte Patriotisk Selskab – sammen med andre fynske landboforeninger – i slutningen af 2014 en

række fynske drænvandsprøver. De skal give klarhed over, hvorvidt der afledes mere kvælstof fra de fynske jorder, end der gør i resten af landet – sådan som det fremgår af Naturstyrelsens retentionskort.

Indtil resultatet af disse målinger foreligger, opfordres statsministeren til at sikre, at retentionskortet ikke anvendes på en måde, der forskelsbehandler landmænd. Der skal kunne gødskes efter afgrødernes behov på hele dyrkningsfladen. Ellers bringes store jordværdier i fare, og landmændene risikerer at lide voldsomme tab.

■ RANDZONER

Status på randzonerne, der blev vedtaget i juni 2014 og trådte i kraft 1. august, er status quo:

Er kortmaterialet korrekt? Nej.

Er randzonerne placeret miljømæssigt rigtigt? Nej.

Er kompensationen på plads? Nej.

■ REGERINGENS LANDBRUGS- OG FØDEVAREPLAN

Øget råvaregrundlag

1. Omfattende måleprogram og gradvis udfasning af reducerede gødskningsnormer
2. Harmonikrav for slagtesvin hæves fra 1,4 til 1,7 dyreenheder pr. ha jord

Ny og målrettet regulering

3. Handlingsplan for ny og målrettet regulering
4. Krav om randzoner og efterafgrøder fjernes
5. Regulering af staldanlæg og markarealer adskilles
6. Fejlklassifikation af vandløb rettes
7. Tilladelse til jordbearbejdning før 1. november
8. Der laves en samlet kontrolstrategi i overensstemmelse med Natur- og Landbrugskommissionens anbefalinger

Styrket konkurrenceevne

9. Konkurrencegaranti til landbruget, så omlagte midler fra landbrugsstøtten til landdistrikterne skal bruges til at styrke landbrugets konkurrenceevne
10. Hurtigere og mere effektiv behandling af miljøgodkendelser
11. Indsats mod overimplementering
12. Vækstplan for dansk akvakultur
13. Konkurrencedygtig økologi og styrket eksport af økologiske fødevarer
14. Kødkontrol af små slagtehuse

Bedre adgang til finansiering

15. Etableringslån for unge landmænd og fiskere
16. Fiskeri inddrages i landbrugets finansieringsbank

Eneste større udestående, der kan svares "ja" til, er størrelsen på randzonearealet, som er halveret fra 50.000 ha til 25.000 ha, ligesom randzonernes bredde er reduceret fra ti til ni meter.

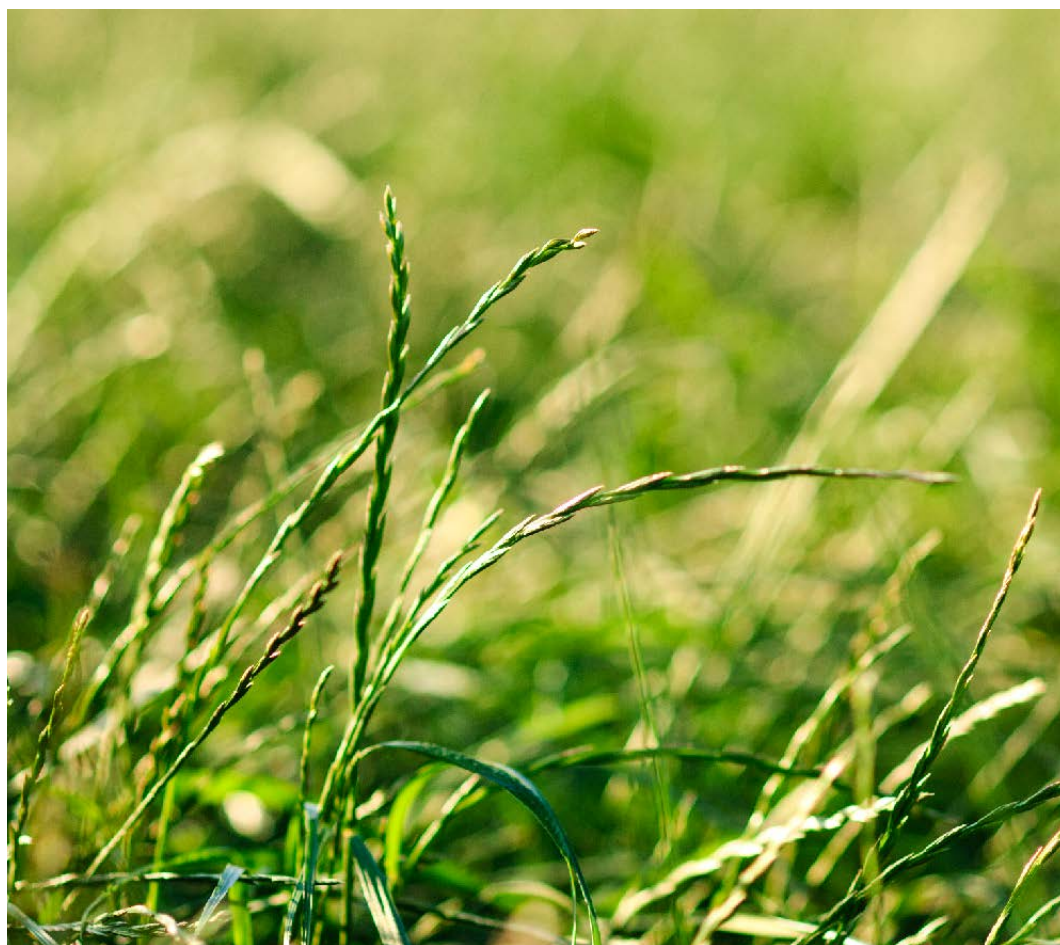
Men det gælder fortsat, at randzonerne er offentligt tilgængelige; at de er underlagt krav om to meter bræmmer, og at de er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens §3, hvilket betyder, at de er beskyttet mod tilstandsændringer.

Set fra landbrugets perspektiv gælder det ligeledes fortsat, at randzonen udgør en generel regulering på et yderst usikkert fagligt grundlag; at randzonerne mange steder ikke har nogen effekt i forhold til vandmiljømålene, og at loven er et voldsomt og helt uacceptabelt indgreb i den private ejendomsret. Der er ikke kun tale om et driftstab: Når landmændene fratages en del af deres landbrugsjord uden at få

erstatning, er der også tale om et brud på grundloven og ejendomsrettens ukrænkelighed.

Landbrug & Fødevarer stævtede allerede i oktober 2012 staten for ulovlig ekspropriation, blandt andet for randzoner og krav om efterafgrøder. Sagen, der er suppleret med nye cases, ligger nu ved Østre Landsret og afventer syn og skøn.

Oveni uklarheden om randzonernes reelle miljømæssige effekt skal lægges den uklarhed, som stadig omgærder randzoneetableringen, bl.a. det mangelfulde kortmateriale og det løftebrud, som landbruget blev udsat for, da kompensationen for randzonerne pludselig blev fjernet - til trods for at daværende fødevareminister Mette Gjerskov i februar 2013 slog fast, at der er "ingen tvivl om kompensation for randzoner"!

Det løfte holdt imidlertid kun til sommeren 2014, hvor der blev indgået en politisk aftale om at afvikle randzonekompensation fra 2015 og i stedet give de randzoneramte fortrinnsret til en ny pulje, hvor der kan søges tilskud til miljøteknologi og miljøprojekter.

Det er en dybt kritisabel håndtering, og udlægningen af randzoner ligner efterhånden mere et politisk mål end et middel til forbedring af vandmiljøet. Randzoneneloven bør tages af bordet og i stedet erstattes af en målrettet regulering, hvor frivillige randzoner udelukkende indgår som et virkemiddel de steder, hvor de har en dokumenteret effekt, og hvor der er et dokumenteret behov for en indsats.

Det er hævet over enhver tvivl, at målrettet regulering er vejen frem, og erhvervet vil til stadighed argumentere i den retning.

At det nytter at bide sig fast og vedblive med at bringe saglige og faglige argumenter frem, viste sig med al tydelighed, da det i marts 2015 kom frem, at NaturErhvervstyrelsen har handlet ulovligt ved at trække i landbrugsstøtten hos de landmænd, som ikke overholder reglen om 2 meter bræmmer langs vandløb og søer.

Opmærksomheden på det ulovlige træk skete, efter at Landbrug & Fødevarer ad flere omgange havde gjort opmærksom på, at der ikke var juridisk grundlag for at trække i landbrugsstøtten. Over 1.000 landmænd står nu til en tilbagebetaling i millionklassen.

Midt i maj tabte myndighederne en straffesag om randzoner. Dommen understreger med stor tydelighed, at loven er komplet umulig. Med så stor usikkerhed giver det sig selv, at danske landmænd har svært ved at finde ud af, hvordan de skal bære sig ad for at overholde loven. Selvfølgelig skal love overholdes, men lovsjusk skal frem i lyset, ikke mindst i relation til randzoneneloven, som har karakter af ekspropriation, og derfor fortsætter erhvervet - med Landbrug & Fødevarer i spidsen - med retssager og stævninger.

Glæden, over at retfærdigheden nu sker fyldest, er dog ikke udelte. Frustrationen lurar lige under overfladen. Sagen er nemlig i al sin groteskhed et trist eksempel på, hvordan erhvervet hele tiden skal bruge enorme ressourcer på at bekæmpe bureaukratiske benspænd. Benspænd, der undertiden har karakter af bevidste tacklinger, og som gang på gang sender erhvervet til tælling.

■ AFSLUTNING

Set i bakspejlet blev året en barsk omgang præget af bl.a. det russiske importforbud, som ramte den danske fødevareklynge hårdt og kastede lange økonomiske skygger ind over landbrugserhvervet. Men imellem skyggerne glimrede også en række lyspunkter, og henover året fremkom stærke politiske resultater skabt i et samspil med landbrugets organisationer:

En vækstplan for fødevarer, der indeholder styrkede rammevilkår for bl.a. landbrugs- og fødevarerhvervet, når forslagene gennemføres. En betydningsfuld ændring i Vandplanerne, så en ændret grødeskæring nu tages ud af planerne. En halvering af det samlede randzoneareal. En række mærkbare ændringer af virksomhedsordningen, så de oprindelige skadevirkninger begrænses. Et øget fokus på eksport af landbrugsprodukter m.v.

Det er alt sammen små positive elementer, men i det store billede har de blot karakter af dråber i havet. De flytter ikke for alvor noget. I det store og langsigtede perspektiv er der brug for langt større politisk handlekraft, vilje og mod til at tænke visionært.

Selvfølgelig er den enkelte landmand ansvarlig for sin egen forretning. Men faktum er, at dansk landbrug er ramt af så megen udefrakommende politisk uro og så mange indenrigspolitisk bestemte omkostninger og begrænsninger, at danske landmænd taber i konkurrencen med kollegerne i nabolandene.

Nøglen til vækst i landbruget er produktion af mere mælk, flere slagtesvin og mere korn af høj kvalitet. Vækst kræver vilje, og vejen dertil hedder færre byrder og bedre rammebetingelser. Og der er ingen vej udenom, hvis landbruget og den danske fødevaresektor fortsat skal holde hånden under dansk eksport og dermed fortsætte sit væsentlige bidrag til det danske velfærdssamfund.

■ TAK FOR GODT SAMARBEJDE

Til sidst skal lyde en stor tak til såvel bestyrelses- og udvalgsmedlemmer som ledere og medarbejdere for et godt samarbejde og en engageret indsats, der betyder, at selskabet igen i år kommer ud med et fint resultat. I kraft af konstant fokus på markedet og løbende udvikling af nye tiltag og faglige kompetencer står selskabet godt rustet til fremtiden.

PATRIOTISK SELSKAB I ÅRETS LØB

En igangværende og vellykket strategiproces, en engageret medarbejderstab, afholdelse af en række velbesøgte arrangementer samt øget fokus på de gode samarbejdsrelationer. Det er nogle af de overskrifter, som prægede 2014-2015 hos Patriotisk Selskab.

■ UDVIKLINGEN I REGNSKABSÅRET

Markedsandelen for planteavlserådgivning udvikler sig fortsat, ligesom der i året kunne konstateres en vækst i markedet for miljørådgivning og for assistance til ansøgning om diverse tilskudspuljer. Med det formål at sikre selskabets forspring i brugen af benchmarkanalyser i økonomirådgivningen blev der i året videreudviklet på teknikken bag Virksomhedsanalyserne med henblik på en yderligere effektivisering og modernisering i selve produktionen af analyserne.

Selskabet har i regnskabsåret øget indsatsen på kommunikation og markedsføring og har i løbet af året deltaget på flere af de store landbrugsmesser.

På trods af erhvervets strukturtilpasning mod færre og større enheder lykkes det fortsat at fastholde medlemsantallet for aktive jordbrugere. Selskabets strategi om fokus på faglighed og på landbrugsrådgivning

som det væsentlige bevirker, at selskabet fastholder og udvider sin andel af markedet for landbrugsrådgivning.

■ SAMARBEJDSRELATIONER

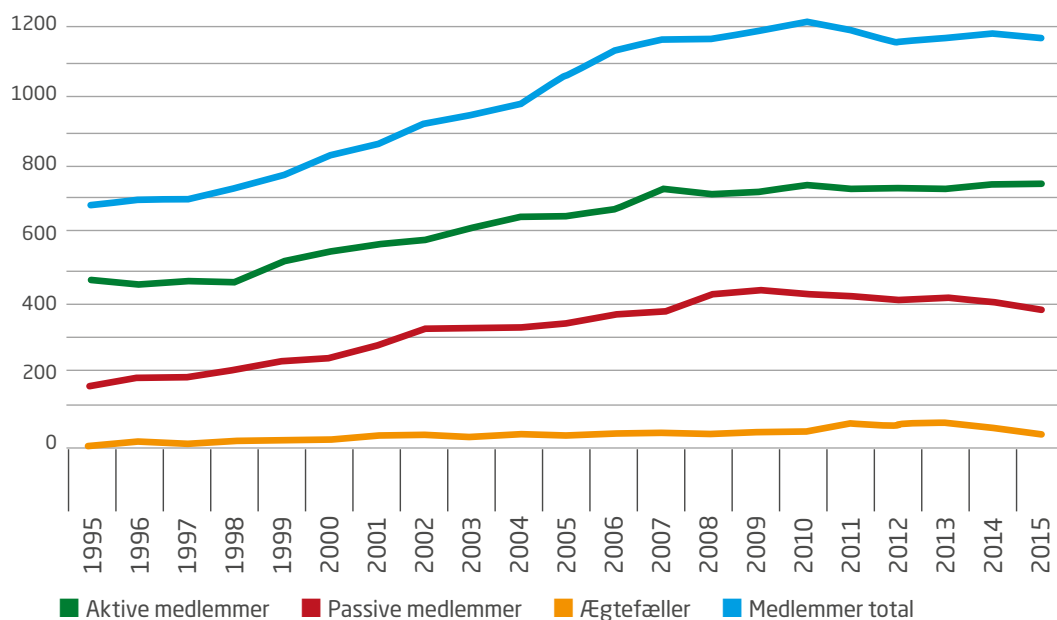
I det daglige har Patriotisk Selskab et tæt og konstruktivt samarbejde med en lang række danske virksomheder og organisationer. Et samarbejde, der er med til at styrke rådgivningen og sikre den synergi, der skaber fremdrift og fornyelse.

Samarbejdsrelationerne spænder vidt - fra specifik faglig rådgivning til politisk interessevaretagelse. Henover året har selskabet samarbejdet med bl.a.:

Svinerådgivning

På det svinefaglige område er der et samarbejde med bl.a. Porcus Svinefagdyrlæger & Agronomer, DK-Svinerådgivning A/S, Midtjysk Energirådgivning, Danish Farm Design og Skov A/S.

Medlemsudvikling 1995 - 2015

Økonomirådgivning

Inden for økonomirådgivning samarbejdes med en række revisionsfirmaer og advokater samt diverse realkredit- og pengeinstitutter.

Juridisk rådgivning

Inden for juridisk rådgivning samarbejdes med Ejendomsforeningen Danmark og en række advokatfirmaer.

Planteavlslrådgivning

Inden for planteavlslrådgivning samarbejdes med Stiftelsen Hofmangave, Bramstrup Videncenter, DLG /FAF og DLF-Trifolium, der alle bidrager i forbindelse med afdelingens forsøgsarbejde og maskindemonstrationer. I forbindelse med jordbundsanalyser samarbejdes med AGROLAB Group i Tyskland.

Miljørådgivning

Inden for miljørådgivning samarbejdes med bl.a. Dansk Vindmølleforening.

Politisk interessevaretagelse

I forbindelse med politisk interessevaretagelse samarbejdes med bl.a. Sektion for Større Jordbrug og Dansk Skovforening.

Organisatoriske samarbejdspartnere

Patriotisk Selskabs organisatoriske samarbejdspartnere tæller bl.a. Landbrug & Fødevarer, SEGES, Det Kgl. Danske Landhusholdningsselskab, Dansk Planteskoleejer Forening, BYFO, Fynsk Landbrugs Eventforening og Centrovic.

Øvrige samarbejdspartnere

Øvrige samarbejdspartnere tæller Syddansk Universitet, KU-Science og en række landbrugsskoler. Disse samarbejdsrelationer vedrører især produktudvikling, undervisning og rekruttering.

■ DET INTERNATIONALE SAMARBEJDE

Ved siden af de hjemlige samarbejdsrelationer er Patriotisk Selskab involveret i en række stærke, internationale samarbejdsrelationer.

Det gælder bl.a. det internationale netværk af landbrugsøkonomer, Agri Benchmark Cash Crop, som Patriotisk Selskab har deltaget i siden 2007, og hvortil selskabet siden 2008 har indberettet talmateriale til benchmarking inden for planteproduktion.

Det internationale samarbejde sikrer videndeling på et højt niveau i form af jordbrugsforskning i et globalt perspektiv og i form af rådgivning og netværksopbygning. Den indsamlede viden dokumenteres og formidles løbende til medlemmer og samarbejdspartnere via bl.a. nyhedsbreve, Årsberetning og Driftsanalyser samt ved medlemsmøder.

Via relationer og netværk i det internationale samarbejde bistår selskabet desuden medlemmer, der påtænker at investere i landbrugsproduktion uden for landets grænser.

På baggrund af de indsamlede globale data har det internationale samarbejde desuden – primært på Patriotisk Selskabs foranledning – afstedkommet større fokus på de ulige rammevilkår inden for primærproduktion, som de enkelte lande og regioner opererer under.

■ LANDBRUG & FØDEVARER

Også i 2014 har samarbejdet med organisationen Landbrug & Fødevarer været velfungerende. I oktober 2014 tiltrådte Karen Hækkerup som ny direktør, og hun vendte dermed tilbage til det erhverv, som hun i få måneder selv stod i spidsen for som fødevarerminister.

Det er glædeligt at konstatere, at Karen Hækkerup, ligesom sin forgænger og sammen med den øvrige organisation, har fortsat den store aktivitet rundt om i hele landet og på de politiske linjer i form af konstant fokus på landbrugets mærkesager og konstant pres på det politiske system. Året igennem er der skabt flere politiske resultater.

Patriotisk Selskab bakker op om denne proaktive linje og ønsker også fremover at understøtte tiltag og initiativer. Det gælder også efterårets sammenlægning af Tolvmandssektionen og Danske Godser og Herregårde, som i den nye konstruktion under navnet "Sektion for Større Jordbrug" får fuld opbakning fra selskabet. Med den nye sektion vil der kunne sættes endnu mere fokus på den politiske interessevaretagelse af de professionelle jordbrugs rammevilkår.

Ved årsskiftet blev Videncentret for Landbrug og Videncenter for Svineproduktion sammenlagt under navnet SEGES. Den faglige viden inden for alle produktionsgrene er nu samlet i én organisation, og dermed er der skabt en international sværvægt inden for landbrugserhvervet.

■ SAMARBEJDET MED DLBR

I det daglige har Patriotisk Selskab et godt samarbejde med SEGES, men selskabet er stadig ikke en del af DLBR-samarbejdet, da det fortsat er uklart, hvordan dette samarbejde og de deraf følgende omkostninger skaber værdi for medlemmerne.

DLBR-samarbejdet består af kernemedlemmer, som har stemmeret og bliver involveret i diverse tiltag. Patriotisk Selskab er såkaldt netværksmedlem, som teknisk set er medejer af diverse produkter og således også har adgang til det meste. Der er imidlertid tale om en pakkeløsning, som selskabet ikke selv har indflydelse på og heller ikke har mulighed for at plukke i. Indmeldelse i DLBR-samarbejdet ville teknisk set betyde en stemme for Patriotisk Selskab, men i praksis vil det intet ændre.

Patriotisk Selskab så gerne, at DLBR forblev tro mod det oprindelige formål: At opretholde et fagligt beredskab til støtte for den politiske agenda hos Landbrug & Fødevarer og ikke mindst samle fællesskabet om de faglige spidskompetencer, som de enkelte rådgivningscentre ikke kan løfte.

■ FYNISK LANDBRUGS EVENTFORENING

Det Fynske Dyrsku, som Patriotisk Selskab bidrager væsentligt til, blev i 2014 afholdt for 132. gang, og med knap 50.000 gæster blev dyrskuet igen en markant begivenhed for landbruget på Fyn. Dyrskuet formåede at fastholde et stort antal heste- og kvægstøddere og måtte melde udsolgt af standpladser.

Patriotisk Selskab anser det for vigtigt ikke blot at bibeholde Det Fynske Dyrsku som en årligt tilbagevendende - og økonomisk bæredygtig - begivenhed, men også at få skuet til at udvikle sig og forblive et positivt udstillingsvindue for landbrug og fødevarer ud mod befolkningen.

I 2015 iværksættes således en række nye tiltag og initiativer på Det Fynske Dyrsku i form af bl.a. øget satsning på fødevarer og flere tilbud om familieunderholdning.

■ A/S DET FYNISKE LANDBOCENTER

Patriotisk Selskab ejer ejendomsselskabet A/S Det Fynske Landbocenter, der ejer ejendommen Ørbækvej 276, Odense. Gennem de seneste år er der foretaget en række forbedringer og vedligeholdelsesarbejder på såvel ejendommen som udenomsarealerne.

I indeværende år iværksættes en større renovering af lys og lofter, og inden for en årrække vil en renovering af vinduerne også komme på tale. Ejendommen har p.t. tre lejere: Patriotisk Selskab, Porcus Svinefagdyrlæger & Agronomer og DK-Svinerådgivning A/S.

■ DIREKTION, BESTYRELSE OG UDVALG

Selskabets direktion udgøres af adm. direktør Nils Rasmussen og direktør Christian Himmelstrup Vesterager. Direktionen deltager i bestyrelsens møder.

Patriotisk Selskabs bestyrelse består af fem generalforsamlingsvalgte medlemmer og en medarbejderrepræsentant.

Der har i årets løb været afholdt en række møder præget af god og konstruktiv debat, ikke mindst i forhold til den aktuelle politiske dagsorden. Hovedtemaerne på bestyrelsens møder er forretningsudvikling, herunder orientering til og fra henholdsvis bestyrelse, direktion og de faglige udvalg, den aktuelle erhvervs-politiske situation, selskabets økonomi samt sager i relation til A/S Det Fynske Landbocenter og Fyens Stifts Patriotiske Selskabs Fællesfond.

Udvalgene

Patriotisk Selskab har tre stående udvalg: Økonomiudvalget, Husdyrbrugsudvalget og Planteavlsudvalget.

Udvalgenes formål er dels at give sparring til de respektive afdelinger og selskabets ledelse (bestyrelse og direktion), dels at være selskabets ambassadører i faglige sammenhænge. Derudover samles alle til netværksmøder, hvor der sparreres med bestyrelsen.

Udvalgene er sammensat med en formand valgt blandt bestyrelsens fem generalforsamlingsvalgte medlemmer, fire generalforsamlingsvalgte medlemmer, direktionen og ledende medarbejdere fra de respektive afdelinger. Bestyrelsens og udvalgenes sammensætning pr. 1. maj 2015 fremgår af Årsberetningen side 3.

■ STRATEGI2020

Knap to år inde i strategiprocesen er Patriotisk Selskabs Strategi2020 godt og vel forankret i organisationen. Ledergruppen har fat i de strategiske tiltag, der vedholdende sættes i søen for at nå de ambitiøse vækstsmål. Det er glædeligt at kunne aflæse effekten af de strategiske aktioner på såvel medlemstal som omsætning. Den store opgave bliver at få det til at fortsætte.

Kommunikation er i fokus i Strategi2020. I løbet af 2014 er Patriotisk Selskabs kommunikationsstrategi blevet en del af Strategi2020, og der er skruet markant op for de kommunikationsmæssige aktiviteter såvel eksternt som internt.

Flere forskellige mekanismer driver den strategiske udvikling og dermed Patriotisk Selskabs fokus i strategiperioden. Ressourceknaphed, brugernære løsninger og realtidskoncepter er meget store kræfter, der som *megadrivere* sætter dagsordenen for markedsudviklingen i disse år. Det kan aflæses i Patriotisk Selskabs måde at angribe markedet på.

Alt i alt er Strategi2020 kommet godt fra start, og de første strategiske sejre er høstet. I 2016 afholdes som planlagt en midtvejsstatus, hvor Strategi2020 efterses og om nødvendigt justeres, så Patriotisk Selskab kommer helt i mål i 2020.

■ MEDARBEJDERE OG HR

I marts 2015 ansatte Patriotisk Selskab Anne Jensen i stillingen som HR-konsulent. Anne Jensen har 10 års HR-erfaring, bl.a. fra GASA Group, Bøg Madsen A/S og Electrolux. Fokus i HR-funktionen vil, ud over vanlige opgaver, være rettet mod ledelsessupport, transparens og målstyring.

APV

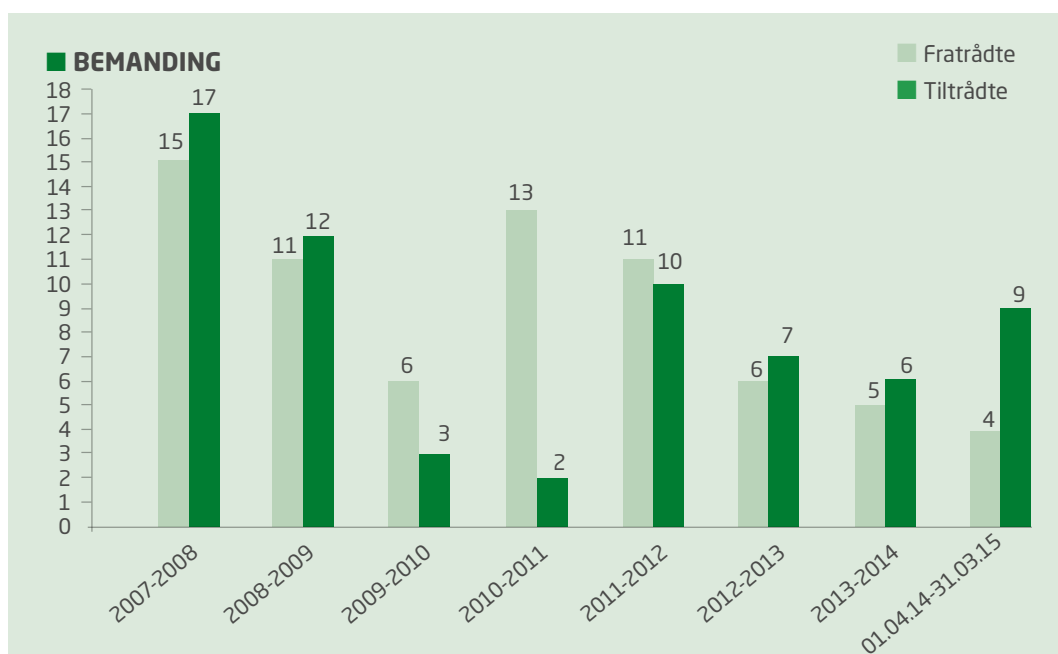
I januar 2015 gennemførtes en APV-undersøgelse i selskabet. Undersøgelsen gennemføres hvert andet år, og næste undersøgelse finder således sted i 2017. Svarprocenten var i år 82 procent mod hhv. 79 procent i 2013 og 80 procent i 2011, altså en svag stigning. Dette er positivt, da stigningen dels viser engagement og interesse for arbejdsmiljøet på arbejdspladsen, dels øger validiteten af undersøgelsen.

Sygefravær

Det gennemsnitlige sygefravær i perioden 1. april 2014 - 31. marts 2015 lå på 3,19 procent. Tallet for den foregående periode var 2,80 procent. Stigningen skyldes langtidssygemeldinger. Når der i statistikken ses bort fra de tre mest sygdomsramte medarbejdere, var det gennemsnitlige sygefravær 1,76 procent, hvilket ikke giver anledning til øget fokus på området.

Bemanning

Antallet af ansatte i Patriotisk Selskab udgjorde pr. 31. marts 2015 i alt 79 medarbejdere. Siden 1. april 2014 og frem til og med 31. marts 2015 har der været ni tiltrædelser og fire fratrædelser.

Uddannelsesfordeling

UDDANNELSESFORDELING PR. 31. MARTS 2015*			
UDDANNELSE	ANTAL	UDDANNELSE	ANTAL
Agrarøkonom	2	Jordbrugsteknolog	6
Akademimerkonom	3	Kontorassistent	4
Cand.agro.	14	Landbrugstekniker	8
Cand.jur.	2	Merkonom	11
Cand.merc.	2	Reg.revisor	5
Cand.polyt.	1	Regnskabsassistent	4
Cand.silv.	2	Statsautoriseret revisor	3
Cand.mag.	1	Stud.jur.	1
HD	7	Andet	2
Executive MBA	1		

* Flere medarbejdere har mere end en uddannelse. Det er kun den længstvarende/højeste, der er nævnt.

Kønsfordeling

Pr. 31. marts 2015 fordelte medarbejdernes køn sig på 42 kvinder og 37 mænd.

Gennemsnitsalder

Gennemsnitsalderen i Patriotisk Selskab var 44,5 år pr. 31. marts 2015 mod 43,5 år pr. 31. marts 2014. Selskabet er tilfreds med denne aldersspredning, som giver et dynamisk arbejdsmiljø, hvor der trækkes på mangeårig erfaring og samtidig er grobund for nytænkning.

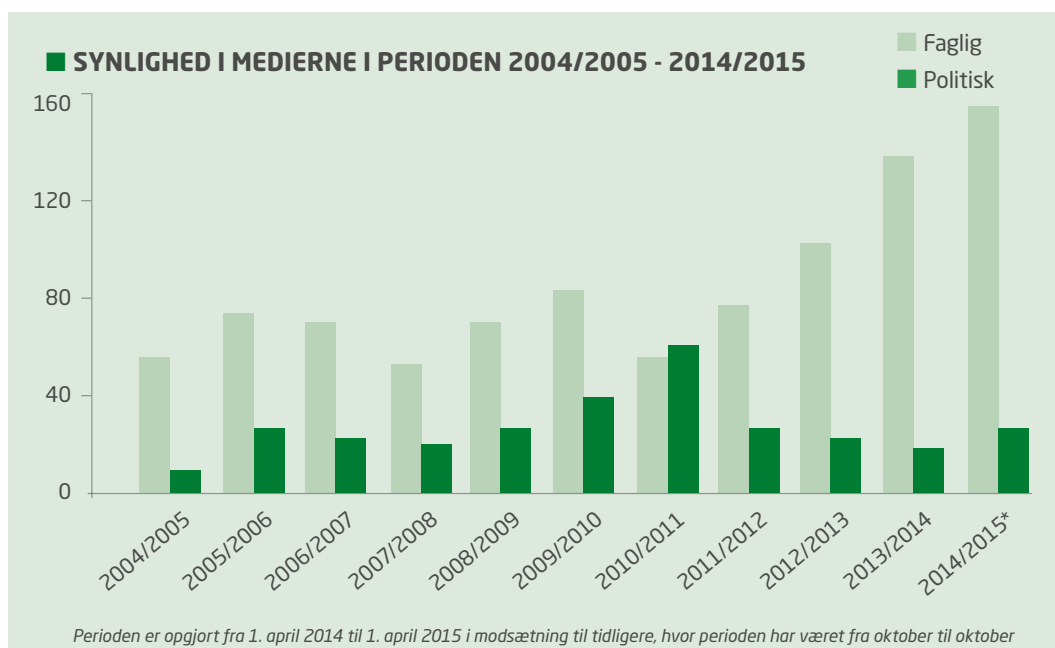
GENNEMSNI TSALDER

ALDER	ANTAL 31.03.2014	ANTAL 31.03.2015
< 25år	0	1
26 - 35 år	22	20
36 - 45 år	20	21
46 - 55 år	19	22
56 - 60 år	8	10
61 - 75 år	5	5
	74	79

KOMMUNIKATION

Den eksterne kommunikation foregår primært via selskabets hjemmeside, på LinkedIn, i artikler i dags- og fagpressen og via det elektroniske nyhedsbrev fra Patriotisk Selskab.

Generelt går Patriotisk Selskab mere og mere over til elektronisk kommunikation. Som noget nyt udgøres en vigtig del af den eksterne kommunikation også af målrettet dialog, fx via telefonopkald og personlige møder på eksempelvis messer.

Arrangementer, netværksmøder og seminarer har ligeledes fået og får fortsat en mere markant rolle i Patriotisk Selskabs kommunikation. Det gælder fx arrangementer med faglige oplæg fra selskabets konsulenter eller deltagelse i messer. Tiltagene medvirker dels til at opbygge selskabets netværk, dels til at styrke dialogen mellem selskabet og dets forskellige interessentgrupper, ligesom arrangementerne ofte genererer positiv presseomtale.

Derudover spiller de fagspecifikke arrangementer, der afholdes inden for Patriotisk Selskabs tre søjler - Økonomi, Planteavl og Husdyr, miljø og jura - samt netværks- og virksomhedsgrupper fortsat en vigtig rolle i Patriotisk Selskabs kommunikation.

Desuden er to nye netværksgrupper netop startet: Endnu en netværksgruppe om udlejning samt en netværksgruppe målrettet bogholderi- og regnskabsansvarlige i landbrugsvirksomheder.

■ NETVÆRKSGRUPPER

- Udlejning
- Juletræsproducenter
- Fyns Piledyrkergruppe
- Natura 2000 (skov)
- Natura 2000 (fokus på det åbne land)
- G12-ledernetværk
- Agromarkedet og handelsstrategi

Medieomtale og pressekontakt

De faglige medier og dagspressen udgør en af Patriotisk Selskabs centrale kommunikationsplatforme, idet disse medier giver mulighed for at nå bredt ud og synliggøre selskabets rådgivning, aktiviteter og standpunkter for en bred offentlighed.

Patriotisk Selskab har de seneste mange år arbejdet bevidst med formidling via pressen og har bl.a. kunnet konstatere en støt stigende pressedækning gennem årene - både i antallet af politiske og virksomhedsrelaterede artikler og i antallet af faglige artikler. Overordnet er Patriotisk Selskab blevet fremstillet som faglig, skarp og toneangivende i pressen.

Omtalen af Patriotisk Selskab og selskabets aktiviteter er primært sket i de landbrugsfaglige medier såsom Effektivt Landbrug, LandbrugsAvisen og Landbrug Fyn, mens omtalen i de ikke-faglige, regionale og landsdækkende medier er mere sporadisk.

Der har i årets løb været en markant stigning i antallet af faglige artikler, hvilket falder fint i tråd med selskabets satsning på en stærk faglig profil. Ovenstående figur viser selskabets synlighed i medierne fra 2004/2005 - 2014/2015.

Bestyrelsen pr. 1. juni 2015

Peter Cederfeld de Simonsen
Bestyrelsesformand

Søren F. Bonde
Næstformand
Formand for Husdyrbrugs-
udvalget

Carl Boisen Thøgersen
Bestyrelsesmedlem
Formand for Planteavls-
udvalget

Bendt Wedell
Bestyrelsesmedlem
Formand for Økonomi-
udvalget

Jørgen Stougaard
Bestyrelsesmedlem
Medlem af Husdyrbrugs-
udvalget

Allan Liseth
Bestyrelsesmedlem
medarbejdervalgt

Direktion og stabsfunktioner pr. 1. juni 2015

Nils Rasmussen
Adm. direktør
nr@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5470

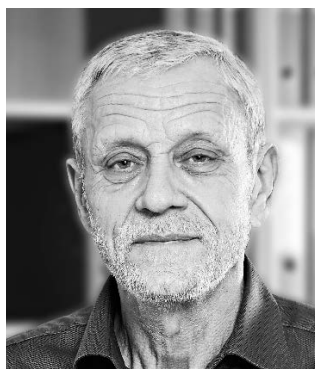
Christian Himmelstrup Vesterager
Direktør
chv@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5480

Marianne Neumann
Sekretariatschef
mn@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5411

Birgitte Steenberg
Receptionist
bst@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5416

Knud Erik Christensen
Pedel
kec@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5414

Rikke Barnbæk Jensen
Controller
rbj@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5419

Fie Glusted Madsen
Bogholder
fgm@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5413

Anne Margrethe Jensen
HR-konsulent
amj@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5409

Charlotte Poder
Kommunikationsansvarlig
direktionsassistent
cbp@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5410

PLANTEAVLSAFDELINGEN

RETTIDIG INDSENDELSE AF FLERE HUNDREDE ANSØGNINGER
OM AREALSTØTTE SATTE I BEGYNDELSEN AF 2015 SIT PRÆG
PÅ PLANTEAVLSAFDELINGEN. DERUDOVER LEVEREDE AFDELINGEN
I LØBET AF ÅRET DAGLIG RÅDGIVNING TIL OVER 400 MEDLEMMER
SAMT 3-4 ÅRLIGE MARKBESØG PÅ CA. 92.000 HA I DANMARK.

Fra enkeltbetaling til direkte arealstøtte

Som konsekvens af helt nye regler for ansøgning om enkeltudbetaling - gældende fra 2015-høsten - blev ansøgningsproceduren frem mod fristen i april 2015 langt mere kompleks og tidskrævende end tidligere.

Ansøgningen om Fællesskemaet er ændret, så alle marker nu skal indtegnes minutiøst i kortprogrammet. Det er ikke længere muligt at *indtaste* markens areal. Arealet beregnes af kortprogrammet, når marken er indtegnet. Det stiller krav om ekstrem høj præcision, dels for at sikre, at alle arealer er tegnet med, dels for at undgå at tegne ind over blokgrænser og andre landmænds marker.

En yderst nøjagtig indtegnelse er samtidig overordentligt vigtigt, eftersom reglerne nu tilsiger, at betalingsrettigheder, der er i overskud, inddrages. Det betyder, at disse rettigheder således mangler ved en evt. nedlæggelse af juletræsarealer, remiser m.m., og rettighederne vil fremover være svære at få fat i. Det vil først kunne ske, når der igen er rettigheder i overskud, fx ved opførelse af boliger, anlæggelse af veje m.m. Det er ikke muligt få betalingsrettigheder fra den nationale reserve.

Naturligvis skal det ansøgte areal være til stede ved en evt. kontrol, men denne nidkære og vanvittigt tidskrævende ansøgningsprocedure er helt ude af proportioner. Hertil kommer, at de nyindførte indtastningssystemer ved dette års ansøgningsperiode fejlede undervejs, samtidig med at overgangsordningerne i forhold til de tidligere etårige ordninger gjorde det svært for ansøgerne at få alle ansøgningerne færdige inden fristens udløb den 21. april.

NaturErhvervstyrelsen udskød derfor fristen for de økologiske landmænd til den 29. april, hvilket gav luft til, at såvel de konventionelle som de økologiske producenter kunne søge om støtte inden for fristens udløb og således undgå procentmæssigt fradrag i forbindelse med for sen ansøgning.

Planteavlsafdelingen udarbejdede i årets første måneder frem til fristen i april næsten 400 ansøgninger, der tilsammen omfattede godt 80.000 ha og godt 150 mio. kr.

Efterafgrøder

I forbindelse med de nye regler om efterafgrøder, den såkaldte gødskningsbekendtgørelse for 2014/2015,

er det nu muligt at indregne tidligt sået hvede som en del af efterafgrødearealet. Det satte skub i meget tidlig såning af hvede, men samtidig blev efteråret usædvanligt varmt og langt, hvilket bevirkede, at der var mange lus i markerne.

Selvom der blev sprøjtet mod lus i efteråret, viste der sig desværre i foråret at være ret omfattende problemer med virussen havrerødsot. Værst så det ud i de varme egne og i de først såede marker. Det illustrerer med al tydelighed, at når myndighederne prøver at fremme et tiltag, som i det her tilfælde en bedre optagelse af kvælstof om efteråret, så rejser det ofte et andet problem.

Projekt med fokus på jordens frugtbarhed

I det forgangne år har Planteavlsafdelingen fortsat sin deltagelse i det landsdækkende projekt "Implementing soil spectra in the assessment of soil quality" (SOIL-SPEC); "Implementering af jord spektroskopisk ved evaluering af jordens kvalitet".

Projektet, der ledes af Aarhus Universitet via midler fra Fødevareministeriets Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram (GUDP), har til formål at udvikle en ny målemetode, der kan analysere jorden i detaljer ved hjælp af spektroskopi, dvs. måling ved forskellige bølgelængder.

Planteavlsafdelingen bidrager til projektet ved at forestå den konkrete jordprøveudtagning og således levere data om sædskifte og dyrkningsmetoder. Afdelingen medvirker desuden til at udbrede viden om metoden fra projektet direkte til landmændene, og projektet ligger således i naturlig forlængelse af afdelingens vedvarende fokus på jordens frugtbarhed (Dexter ratio) og jordens evne til at opretholde et sundt og stabilt udbytte.

Ud over forskere fra Aarhus Universitet og konsulenter fra Patriotisk Selskab deltager firmaet FOSS Analytical, der skal udvikle og implementere analysemetoderne.

■ PLANTEAVLSKONFERENCE 2016

Planteavlskonference 2016 afholdes på Odense Congress Center onsdag den 27. januar 2016. Indbydelse med dagsorden udsendes ca. 8 dage før konferencen.

Planteavlskonference 2015

Planteavlskonferencen 2015 blev afholdt under overskriften "Tilpas din bedrift til den nyeste viden". Blandt indlægsholderne var bl.a. direktør Mogens Worre-Jensen fra Driftsselskabet DLMA/S, der driver landbrugene på Vallø Stift, Vibygård og Ledreborg Godser samt andre ejendomme - i alt 3.500 ha, hvoraf de 1.000 ha drives økologisk.

Derudover var der oplæg om bl.a. målrettet kvælstofregulering, energitilskud ved køb af traktorer, optimerede dyrkningsstrategier samt orientering om de nye regler, der skal overholdes for at undgå "dummebøder".

Godt 250 deltog i konferencen, og blandt foredragsholderne var bl.a. seniorforsker Peter Kryger Jensen fra Institut for Agroøkologi, AU Flakkebjerg, der for-

talte om håndtering af spildfrø og græsukrudt, og Irene Skovby Rasmussen, Ph.d.-studerende fra Københavns Universitet, der fortalte om rodudvikling i vinterhvede og om, hvordan udviklingen påvirkes af såtid, sort og kvælstofniveau.

Sortsforsøg: Forsøgshed Fyn

Igen i 2014/2015 lå sortsforsøgene hos Forsøgshed Fyn. I disse meget store forsøg afprøves kommende sorter for udbytte og dyrkningsegenskaber. Forsøgene ligger på Bramstrup, og denne nærhed skaber gode muligheder for hele tiden at følge udviklingen.

Planteavlsafdelingen pr. 1. juni 2015

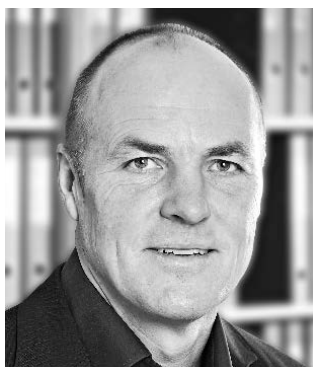
Erik Andkær Pedersen
Chefkonsulent
eap@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5430

Troels Toft
Chefkonsulent
tt@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5434

Rune Munch-Andersen
Seniorkonsulent
rma@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5435

Morten Holmgaard
Konsulent
mho@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5439

Morten Eshøj
Konsulent
mes@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5481

Jan Nielsen
Konsulent
jan@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5432

Michael Steensgaard Toft
Konsulent
mst@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5437

Mia Worsøe Hansen
Konsulent (Barsel)
miw@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5438

Peter Hvid
Konsulent
phv@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5421

Sara Bjergskov
Konsulent
sab@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5412

Ulrich Bay Olsen
Konsulent
ubo@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5433

Erik Willadsen
Planteavlsmedarbejder
erw@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5441

Jette Post
Sekretær
jp@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5417

ØKONOMIAFDELINGEN

FOKUS PÅ STRATEGI OG FORRETNINGSUDVIKLING
SAMT RÅDGIVNING OM EJERSKIFTE OG VIRKSOMHEDS-
OVERDRAGELSE. DET VAR NOGLE AF OMDREJNINGSPUNKTERNE
I ØKONOMIAFDELINGEN I ÅRETS LØB. OGSÅ ÆNDRINGERNE I
VIRKSOMHEDSORDNINGEN SATTE SIT PRÆG PÅ RÅDGIVNINGEN
OG DET DAGLIGE ARBEJDE I AFDELINGEN.

Landbrugets økonomi

2014 blev et år, hvor svine- og planteavlsbedrifter for andet år i træk oplevede nedgang i økonomien - særligt i andet halvår, hvor prisfald på svinekød og smågrise ramte landets svineproducenter hårdt. Spredningen i årets resultater er generelt altid stor, men i et år, hvor kornpriserne faldt fra 130 kr. primo året til 100 kr. i oktober, er spredningen i bedrifternes årsresultater endnu større end normalt, afhængig af den enkelte bedrifts timing af køb og salg af korn og foder.

Kvægbrugene oplevede generelt en fremgang i indtjeningen i 2014. Fremgangen var primært fremkaldt af ydelsesfremgang og en gennemsnitlig mælkepris, der var uændret i forhold til 2013.

Investeringerne faldt i 2014 og var på landsplan på et lavt niveau. Investeringerne var lavere end årets afskrivninger, hvilket betyder, at der reelt er sket en nedslidning af dansk landbrugs samlede produktionsapparat.

Patriotisk Selskabs tidlige regnskaber

Tabellen "Virksomhedens samlede økonomi" (næste side) viser den gennemsnitlige økonomi for ni planteavlsbedrifter og 11 svinebedrifter hos Patriotisk Selskab. Data er baseret på de samme bedrifter i alle tre år. Tabellens data baserer sig på de relativt få tidlige regnskaber, der var klar ved redaktionens slutning. De er således ikke nødvendigvis repræsentative for den generelle økonomi i landbruget.

Af tabellen fremgår, at resultat af primær drift faldt markant fra 2013 til 2014 for begge typer bedrifter, selvom produktionsomfanget er nogenlunde uændret. Samme tendens fortsætter til og med resultat før finansiering.

Finansieringsudgifterne faldt for planteavlsbedrifterne i forhold til året før, mens det forholdt sig omvendt for svinebedrifterne. Den modsatrettede udvikling i finansieringsudgifterne medførte, at årets nedgang i "Resultat før regulering og skat" for planteavlsbedrifterne blev moderat i forhold til 2013, mens faldet i årets resultat var mere markant for svinebedrifterne.

Nedgangen i finansieringsudgifterne på planteavlsbedrifterne skyldes imidlertid, at der ikke er realiseret tab på finansaktiver i 2014, mens stigningen hos

svinebedrifterne skyldes en kombination af højere renteudgifter og højere forpagtningsafgifter.

Resultatlinjen "Ændring i EK efter drift, skat og privat" svarer nogenlunde til begrebet "konsolidering", og linjen er her anvendt til at vise, om der er balance i bedrifternes løbende økonomi. Resultatet er positivt for begge typer bedrifter, hvilke kan virke overraskende i forhold til svinebedrifterne, hvor landsprognoserne ser noget mere dystre ud. Forklaringen er, at de konkrete svinebedrifter, der leverer data til Patriotisk Selskab, er solide og robuste virksomheder, der har kunnet modstå årets fald i prisen på svinekød uden at skulle tære på egenkapitalen.

Nøgletallene viser faldende afkastningsgrader i perioden, hvilket er en tendens, som desværre ser ud til at fortsætte i 2015. Den faldende soliditetsgrad hos planteavlerne fra 2013 til 2014 skyldes stignende hensættelser til udskudt skat, efterhånden som denne væsentlige information indarbejdes i flere og flere årsrapporter.

At der generelt ligger robuste og vækstorienterede virksomheder bag tallene i tabellen understreges også af, at investeringerne for begge typer bedrifter ligger pænt over afskrivningerne i hele perioden. Væksten er mest gearret på svinebedrifterne, hvor gælden er øget, dog uden at soliditetsgraden er faldet væsentligt siden 2012.

Økonomikonference 2014

I et år med økonomisk krise i landbruget og dystre fremtidsudsigter har et af omdrejningspunkterne i Økonomiafdelingens rådgivning og kommunikation været forretningsudvikling, herunder værktøjer til at tænke i nye baner og fastholde fokus.

Dette omdrejningspunkt gjaldt også for Økonomikonference 2014, som i december blev afviklet under hovedoverskriften "Likviditetsudfordringer og forretningsudvikling".

Ved konferencen var der programsat tid til en paneldebat, der satte fokus på likviditetsudfordringerne og på, hvordan disse bedst håndteres af bankene og af ejerne af landbrugsvirksomheder. Debattiløbet vil blive videreudviklet til Økonomikonferencen 2015, så paneldeltagerne i endnu højere grad får mulighed for at reflektere over hinandens synspunkter.

VIRKSOMHEDENS SAMLEDE ØKONOMI, 1.000 KR. PR. EJENDOM
GENNEMSIT FOR DE SAMME EJENDOMME

	PLANTEAVLSBEDRIFTER			SVINEBEDRIFTER		
HØSTÅR	2014	2013	2012	2014	2013	2012
Antal ejendomme	9	9	9	11	11	11
Gnsn. størrelse markbrug, ha	435,0	424,4	416,8	306,0	268,5	259,6
Gnsn. dyreenheder				469	476	458
ÅRETS RESULTAT						
Dækningsbidrag	4.587	5.344	5.594	6.222	6.650	7.364
Kontante kapacitetsomkostninger	-3.137	-3.453	-3.259	-3.345	-3.368	-3.096
Afskrivninger	-717	-566	-595	-1.051	-975	-1.027
Resultat af primær drift	733	1.325	1.741	1.827	2.306	3.241
Andre erhverv	1.760	1.809	1.802	6	37	31
EU-støtte	999	965	959	677	587	574
Resultat før finansiering	3.492	4.098	4.502	2.510	2.930	3.846
Finansiering i alt	-1.972	-2.297	-2.369	-2.020	-1.754	-1.915
Private indtægter	532	485	462	142	147	144
Resultat før regulering og skat	2.052	2.286	2.595	632	1.323	2.076
Skat af årets resultat	-100	-105	-310	-47	-53	-195
Privat udtræk	-673	-347	-550	-432	-375	-438
Ændring i EK efter drift, skat og privat	1.280	1.834	1.734	154	896	1.443
BALANCEN ULTIMO						
Aktiver i alt	94.698	94.705	92.541	64.301	62.937	59.958
Gæld	-53.898	-53.949	-56.163	-49.801	-48.477	-46.535
Hensættelser	-7.870	-2.387	-1.711	-2.465	-2.488	-1.951
Egenkapital	32.930	38.369	34.667	12.035	11.972	11.471
PENGEBINDING						
Likviditet efter regulering og privat	3.201	3.446	2.375	1.441	1.721	1.586
Investeringer	-3.811	-2.177	-10.324	-2.396	-3.813	-3.141
Likviditetsoverskud/-behov	-610	1.269	-7.949	-954	-2.091	-1.554
NØGLETAL:						
Rentabilitet (før ejeraflønning og skat)						
Afkastningsgrad	3,8%	4,3%	4,9%	4,4%	5,1%	7,0%
Egenkapitalforrentning	4,6%	4,7%	6,2%	4,1%	9,8%	16,8%
Soliditet						
Soliditetsgrad	34,8%	40,5%	37,5%	18,7%	19,0%	19,1%
Andel af ejendomme med positiv ændring i EK efter drift, skat og privat	100%	89%	89%	82%	91%	100%

■ ØKONOMIKONFERENCE 2015

Økonomikonference 2015 afholdes torsdag den 3. december på Odense Congress Center.

Strategisk rådgivning

Strategisk rådgivning har i årets løb fået en større plads i Økonomiafdelingens palet af ydelser. Der har været efterspørgsel på virksomhedsrådgivningen, og som følge heraf er Patriotisk Selskab i gang med at uddanne flere medarbejdere på området.

Kravet til de ledelsesmæssige ressourcer og kompetencer i en moderne landbrugsvirksomhed er steget voldsomt de senere år. Der er behov for, at virksomhederne bliver styret langt mere strategisk, end de traditionelt er blevet. De tider er ovre, hvor enhver interessant mulighed kunne forfølges. I stedet skal ledelsen udstikke en retning og efterfølgende kun træffe de beslutninger og gennemføre de tiltag, der understøtter de opstillede mål.

Patriotisk Selskabs virksomhedsrådgivere understøtter denne proces ved at tilføre de kompetencer og/eller ressourcer, som virksomheden mangler og bistå med at drive strategi-implementeringen fremad og løbende følge op på planer og skabe overblik og systematik i processen.

I det forgangne år har selskabets opgaver inden for virksomhedsrådgivning bl.a. fundet sted i forbindelse med konkrete generations- og ejerskifter, hjælp til strategiformulering, strategiimplementering, strategiske overvejelser om etablering af samarbejder samt risikostyring, herunder formulering af skriftlige handelsstrategier.

Netværk om agromarkedet og handelsstrategi

I efteråret 2014 blev etableret en ny netværksgruppe om handelsstrategi for planteavlere. Netværket har fokus på det faktum, at en positiv bundlinje i lige så høj grad påvirkes af en god handel som et godt udbytte. Gruppens medlemmer har således udformet deres egne handelsstrategier, så al handel foregår i overensstemmelse med markedstrenden frem for "mavefornemmelsen".

Handelsnetværket har givet genlyd i medierne og hos AgroMarkets, der har indbudt gruppens facilitator

til at holde oplæg ved et kursusforløb om handelsstrategi til efteråret.

Der planlægges flere netværksgrupper om handel for Patriotisk Selskabs medlemmer, målrettet de enkelte typer af produktioner.

Fokus på ejerskifte

I vinterhalvåret har Patriotisk Selskab i samarbejde med Dalum Landbrugsskole gennemført en tværfaglig række af netværksmøder under overskriften "Next Generation". Møderne var målrettet kommende virksomhedsledere, og hovedparten af de ca. 50 deltagere var virksomhedsleder- og agrarøkonomstuderende fra Dalum Landbrugsskole. Derudover deltog en række virksomhedsjeje, der står for at skulle overdrage deres virksomhed.

Next Generation er et tværfagligt tiltag i regi af Patriotisk Selskab, og Økonomiafdelingen bidrog hertil med oplæg om bl.a. skat, etablering, finansiering, køb, salg, strategi og økonomistyring.

Ændringer i virksomhedsskatteordningen

De mange ændringer i virksomhedsskatteordningen, som blev vedtaget i sommeren 2014, har i høj grad præget Økonomiafdelingens arbejde. Ud over håndteringen af de nye regler i forbindelse med indkomstopgørelse har Patriotisk Selskab, i dialog med bl.a. SEGES, løbende søgt at afklare nogle af de mange uklarheder om fortolkning af loven. Derudover har der været afholdt interne kurser for at uddanne Økonomiafdelingens medarbejdere i de nye ændringer.

Også to eksterne arrangementer i henholdsvis januar og marts 2015 havde fokus på dette emne - nemlig to identiske temadage om skat og ændringerne i landbrugsloven. Ved arrangementerne blev der bl.a. sat fokus på fordele og ulemper ved virksomhedskonstruktionerne "selskabsejet" og "privatejet" set i forhold til driftsøkonomiske og skattemæssige udfordringer.

Udvikling af lønservice

Patriotisk Selskabs lønservice er fortsat under udvikling. Målet er, at selskabet fremover skal kunne tilbyde medlemmerne hjælp og rådgivning inden for hele løn- og ansættelsesområdet.

En samlet lønservicepakke omfatter på nuværende tidspunkt alt fra udbetaling af løn og indberetning

til SKAT til ferieregnskab og lønstatistik. Som noget nyt tilbyder selskabet også personalejura og HR-ydelser. I årets løb har selskabet endvidere løst rekrutteringsopgaver for nogle medlemmer.

Afskrivning på udlejningsboliger

Der sker løbende ændringer af lovgivningen og udvikling af god regnskabsskik. Praksis for indregning af materielle anlægsaktiver er herved blevet præciseret, så der skal afskrives på alle anlægsaktiver, som har en begrænset brugstid. Dette gælder ifølge årsregnskabsloven umiddelbart for selskaber m.fl., hvilket er blevet håndhævet i nogle afgørelser truffet af revisornævnet.

Da kravet om afskrivning på anlægsaktiver ikke specifikt er anført i årsregnskabsloven for personligt ejede virksomheder, har Patriotisk Selskab rådført sig med Foreningen af Statsautoriserede Revisors regnskabstekniske udvalg for at få afklaret, om kravet til afskrivning også gælder for personligt ejede virksomheder.

Regnskabsteknisk udvalgs opfattelse er, at det også for personligt ejede virksomheder er god regnskabsskik at afskrive på alle anlægsaktiver med en begrænset brugstid. Derfor har Økonomiafdelingen for årsregnskaber fra 2014 valgt at ændre regnskabspraksis for udlejningsboliger, så der nu også afskrives på disse. Modsat vil der i større omfang nok blive aktiveret forbedringer, så nettopåvirkningen på resultat og balance over tid udlignes.

Indregning af udskudt skat

Indregning af udskudt skat i årsregnskaberne er under udvikling og foretages i stigende omfang også i årsregnskaber for personer. Selskabet har drøftet dette med Foreningen af Statsautoriserede Revisors regnskabstekniske udvalg, der har tilkendegivet, at der "kun" er lovkrav om at afsætte udskudt skat for selskaber m.fl. Dog kan det være relevant at anføre den udskudte skat i årsregnskaber for personer, hvis der er væsentlige udskudte skatter.

Da indregning af udskudt skat giver det mest retvisende billede af den samlede økonomi og dermed det bedst mulige udgangspunkt for at vurdere økonomien, både for virksomhedsejeren, samhandelspartnere og kreditgivere, har selskabets økonomikonsulenter i årets løb rådgivet flere medlemmer i forbindelse med indregning af udskudt skat.

Udvikling af årsrapporten Ø90

I kraft af Patriotisk Selskabs løbende arbejde med Ø90 og de årsrapporter og interne regnskaber, som genereres via systemet, deltager Økonomiafdelingen nu – på foranledning af en henvendelse fra SEGES – i et udviklingsarbejde. Arbejdet skal sikre, at fejl og mangler i Ø90 udbedres, at forbedringer gennemføres og at brugernes informationsbehov tilgodeses.

UDVIKLINGSFUNKTIONEN

UDVIKLING AF SELSKABETS VIRKSOMHEDSANALYSE
SAMT TEST AF NYE VÆRKTØJER TIL PRÆSENTATION AF DATA
I DRIFTSANALYSER. DET VAR NOGLE AF ÅRETS OPGAVER I
UDVIKLINGSFUNKTIONEN, SOM DERUDOVER FACILITEREDE EN
LANG RÆKKE INTERNE OG EKSTERNE UDVIKLINGSOPGAVER.

■ DRIFTSANALYSER

Produktionen af Driftsanalyser 2013/2014, som var 48. udgave, forløb planmæssigt, og analyserne udkom medio november 2014. Produktionsomfanget i Driftsanalyser var på niveau med året før, dog med en stigning i antallet af ejendomme med smågrise-produktion og en stigning i produktionsomfanget for skov, jagt og udlejningsboliger.

På trods af et fald i driftsresultatet for de fleste driftsgrene i 2013/2014 var konsolideringen igen positiv for de deltagende ejendomme som helhed. Der er dog stor spredning i resultaterne og et fortsat behov for at styrke indtjeningen. Prognoserne for de kommende år viser således, at indtjeningen kommer yderligere under pres, bl.a. som følge af prisfaldene i kølvandet på de russiske importrestriktioner.

Artiklerne i Driftsanalyser 2013/2014 havde primært fokus på den internationale benchmarking,

herunder udvikling i ejendoms- og forpagtningspriser samt begyndende udløb af afdragsfrihed.

Der har endvidere været afholdt møde med Danish Farmers Abroad om benchmarking af danskejede ejendomme i udlandet, ligesom der fra selskabets side er indsendt forslag til internationale data i forbindelse med to rammevilkårsprojekter; Landbrug & Fødevarer "Nabotjek" og Bæredygtigt Landbrugs "Konkurrentanalyse", som er et projekt i samarbejde med CBS.

■ VIRKSOMHEDSANALYSEN

Den nye fordelingsmodel til udarbejdelse af Virksomhedsanalyser er færdigudviklet og implementeres nu i en del af dette års analyser.

Analysens superbrugere er i gang med at kortlægge "best practice" for udarbejdelse af analyser med det nye værktøj. Formålet med kortlægningen er dels

at kunne generere en hurtigere udarbejdelse af en standardanalyse, dels at kunne udarbejde specifikke fordelingsnøgler for ejendomme, som har mere detaljerede arbejds- og maskindata.

■ FOKUSGRUPPER

I februar 2015 blev der afholdt møder med to fokusgrupper med henblik på en afdækning af behov og ønsker til dels Virksomhedsanalysen, dels præsentationen af data i Driftsanalyser, herunder en evt. webløsning.

Deltagerne i de to fokusgrupper, der fordelte sig på henholdsvis planteavls- og husdyrproduktion, var udpeget med bistand fra Patriotisk Selskabs Planteavlsudvalg og Husdyrbrugsudvalg. Fokusgruppernes sammensætning afspejlede desuden selskabets målgruppe.

Fokusgrupperne fik en præsentation af produkterne; Ø90 benchmarking, Business Check, DB-Tjek, agri benchmark samt Driftsanalyser og Virksomhedsanalyser. Herefter blev der lagt op til drøftelse af de vigtigste produktionsnøgletal samt økonomiske nøgletal.

Fokusgrupperne udtrykte generelt stor tilfredshed med Virksomhedsanalyserne og præsentationen af data. Mere fokus på produktionsomkostninger pr. enhed var et generelt ønske, ikke blot inden for husdyrproduktionen, men også på afgrøder. I den internationale benchmarking har der i stigende grad været fokus på netop produktionsomkostningerne pr. enhed, og dette vil fremover også i højere grad blive indarbejdet i Virksomhedsanalyserne.

Inden for husdyrproduktionen blev der udtrykt ønske om også at kunne sammenligne med tal fra DLBRs Business Check, og der har efterfølgende været afholdt møde med SEGES om muligheden for at medtage disse data.

■ PRÆSENTATION AF DATA

Som opfølgning på fokusgrupperne er Økonomiudvalget blevet introduceret for mulige præsentationsværktøjer, som vil gøre brugen af analysedataene mere interaktive, og en forretningsmodel for præsentation af data er under udarbejdelse.

■ INTERNT PLANLÆGNINGSVÆRKTØJ

Planlægning af arbejdsopgaver og ressourcestyring er en central opgave for selskabets medarbejdere, og der er i år udviklet en ny webbaseret brugerflade til brug for planlægning. Værktøjet har gjort planlægningen nemmere og er blevet godt modtaget af medarbejderne.

■ KVALITETSSTYRING

Selskabet har været ISO-certificeret siden 1996, og kvalitetsstyringen er et vigtigt arbejdsredskab i en tid, hvor dokumentationskravet stiger, bl.a. som følge af revisorlovgivningen. Der har været nedsat en arbejdsgruppe, som er kommet med forslag til forbedring af arbejdsprocesserne, og der er efterfølgende udarbejdet en forundersøgelse på omlægning til selskabets procesværktøj SharePoint. SharePoint anvendes p.t. til dokumentstyring og kundelogs, og der ses åbenlyse fordele ved også at kunne samle arbejdsprocesser og -vejledninger i systemet.

■ EJERSKIFTEKONCEPT

Generationsskifte har altid været en af selskabets spidskompetencer, og i mange år har fokus især været rettet mod minimering af skatter og afgifter. Udviklingen i erhvervet gør imidlertid, at flere forhold og faktorer skal medtænkes ved et generationsskifte, og der er således på tværs af selskabets kompetenceområder udviklet et nyt koncept for ejerskifte.

■ ØKONOMISTYRING

Der er udarbejdet en plan og opstillet mål for implementering af SUMMAX, som er et system til elektronisk registrering, fakturering og arkivering i tilknytning til Ø90. Systemet implementeres i første omgang hos udvalgte brugere, og det er forventningen til efteråret at kunne udbrede systemet til en større kreds.

Herudover er der arbejdet med et koncept for de økonomiydelser, som udføres på de enkelte ejendomme. Målet er i højere grad at kunne understøtte økonomifunktionen på de enkelte ejendomme, lige fra bogholderi til økonomichef. Derudover er det planen at søsætte netværksgrupper inden for administration målrettet såvel bogholdere som økonomichefer.

Økonomiafdelingen pr. 1. juni 2015

Team B

Thomas Skøtt
Chefkonsulent
tsk@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5466

Tommy Bjerregaard
Seniorkonsulent
tb@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5496

Per Kristensen
Virksomhedsrådgiver
pkr@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5486

Erik Jensen-Dahm
Seniorkonsulent
ejd@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5425

Eva Damgaard Knudsen
Konsulent
edk@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5448

Troels Hansen
Økonomirådgiver
th@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5476

Vathsala Varnakulasingam
Økonomirådgiver
vv@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5482

Pia Christiansen
Økonomimedarbejder
pch@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5408

Charlotte Wistoft
Økonomimedarbejder
cwl@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5474

Stine Banke Nielsen
Økonomimedarbejder
sbn@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5440

Katja Bjerg
Økonomimedarbejder
kab@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5490

Team J

Jens Kring
Chefkonsulent
jk@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5460

Kaj Refslund
Seniorkonsulent
kar@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5423

Karsten Hansen
Seniorkonsulent
kh@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5497

Rikke Toft Stripp
Konsulent
rth@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5462

Charlotte Brøgger
Økonomirådgiver
cbh@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5468

Asta Nielsen
Økonomimedarbejder
an@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5459

Hanne Larsen
Økonomimedarbejder
hl@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5464

Anja Skaarup Henriksen
Økonomimedarbejder
ask@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5436

Anita Lund Rosenkær
Økonomimedarbejder
alu@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5415

Tina Christiansen
Løn- og økonomimedarbejder
tch@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5427

Lotte Jespersen
Sekretær
lrp@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5451

Team T

Thomas Skøtt
Chefkonsulent
tsk@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5466

Brian Bendtsen
Seniorkonsulent, projektleder
bb@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5487

Lene Nygaard
Konsulent
ln@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5489

Allan Dørr
Konsulent
ald@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5418

Ole Maagaard Pedersen
Driftsøkonom
omp@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5429

Tommy K. Nielsen
Økonomirådgiver
tkn@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5473

Helle Dueholm Boye
Økonimirådgiver
hdb@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5461

Helle Blirup Rasmussen
Økonimirådgiver
hbr@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5479

Jane Nissen
Økonomimedarbejder
jni@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5493

Katrine Marie Bredahl Pedersen
Økonomimedarbejder (Barsel)
kmj@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5445

Kasper Skovgaard Hansen
Økonomimedarbejder
ksh@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5471

Gitte Lind Olsen
Løn- og økonomimedarbejder
gol@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5428

Team P

Peter Borreby
Udviklingsdirektør, chefkonsulent
pb@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5450

Karsten Sørensen
Seniorkonsulent
ks@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5455

Palle Offersen
Seniorkonsulent
pof@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5484

Christian Damsgaard
Seniorkonsulent
chd@patriotisk.dk
Tel. 6315 5443

Bo Sigersted
Konsulent
bs@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5453

Allan Liseth
Konsulent
al@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5491

Jørgen Nielsen
Konsulent
jn@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5452

Lisbeth Krogh Nielsen
Økonomirådgiver
lkn@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5456

Annette Rudolfsen
Økonomirådgiver
ar@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5483

Henrik Frosted
Økonomirådgiver
htf@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5458

Helle Brixen
Økonomimedarbejder
hb@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5475

Mette Nellemann
Økonomimedarbejder
men@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5457

Søren Pilegaard
Økonomimedarbejder
spi@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5446

HUSDYR-, MILJØ- OG JURAAFDELINGEN

FOKUS PÅ LANGSIGTEDE STRATEGIER, PRODUKTIVITET I SVINEPRODUKTIONER, ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSER, HÅNDBLÆR AF TILSKUDSORDNINGER, GENERATIONSSKIFTER M.M. DET VAR BLOT NOGLE AF DE OPGAVER, SOM HUSDYR-, MILJØ- OG JURAAFDELINGEN HÅNDBLÆR I DET FORGANGNE ÅR.

■ AFDELINGEN

Nye ansættelser og nye tiltag

Husdyr-, miljø- og juraafdelingen har pr. 1. februar 2015 udvidet medarbejderstaben med specialrådgiver Bettina Falsdorf. Ansættelsen sker bl.a. for at styrke området omkring tilskudsordninger og arbejdet på LAG-projekter. Med Bettina Falsdorfs ansættelse styrkes udviklingen af eksisterende ydelser, ligesom der tilføjes nye rådgivningsområder, herunder optimering på energiområdet. Derudover er specialkonsulent Rikke Sønder fra januar 2015 udpeget som koordinator på LAG Sydsjælland.

Det forgangne år bød ligeledes på en række målrettede kommunikationstiltag, herunder øget fokus på flere kundebesøg samt en række mødeaktiviteter. I vinterhalvåret blev der i samarbejde med Dalum Landbrugsskole gennemført en række netværksmøder under overskriften "Next Generation". Møderækken blev afviklet som et tværfagligt forløb, hvor Husdyr-, miljø- og juraafdelingen sammen med Økonimiafdelingen bidrog med oplæg om bl.a. kontrakter, aftaleret og forpagtning samt organisation, kommunikation og ledelse i ejerskiftet (herunder APV).

I november blev der afholdt et Sjællandsmøde under overskriften "Fremtidens Landbrugsbedrift" med fokus på optimering af anlæg inden for områderne miljø, produktion, økonomi og planteavl. På Nord-europas største samlede landbrugsmesse, Agromek, der blev afholdt i november 2014, deltog afdelingen sammen med DK-Svinerådgivning og Danish Farm Design, og i januar 2015 var afdelingen repræsenteret på landbrugsmessen Nutrifair, ligeledes i samar-

bejde med Danish Farm Design. I april 2015 blev der i forbindelse med projektet "PattegriseLIV" afholdt et seminar i samarbejde med Centrovic og SEGES.

■ HUSDYR

Svinerådgivning

Henover året har der været øget aktivitet inden for svinerådgivning både i forhold til eksisterende kunder og nye kunder, som ønsker handlingsplaner og rådgivningsforløb til at optimere produktivitet og bundlinje.

Selskabet deltager desuden med besætninger i VSP-projekterne "PattegriseLIV" og "DEMO Holdbarhed af unge søer", begge i regi af SEGES, ligesom afdelingsleder Lisbeth Shooter fortsat fungerer som projektleder på Danmarks største afprøvningsprojekt, Minus 30 FE pr. produceret gris, der løber indtil udgangen af 2016. I dette projekt deltager Patriotisk Selskabs svinekonsulenter - sammen med DK-Svinerådgivning - med en besætning, som arbejder på at optimere foderforbruget fra undfangelse af grisen til slagtning.

Produktivitet i svineproduktionen

Produktiviteten stiger på landsplan år for år for søer, smågrise og slagtesvin. For 10 år siden var en gennemsnitlig sobesætning på 323 årssøer. I dag er den på 680 årssøer.

For løbende at følge produktivitetsudviklingen deltager et udsnit af de danske besætninger, efter eget valg, i den landsdækkende undersøgelse "DB-Tjek". Her bliver den enkelte besætning målt op mod andre besætninger med samme produktionstype. Senest

har ca. 100 sobesætninger og et tilsvarende antal slagtesvinebesætninger deltaget i DB-Tjek.

DB-Tjek-opgørelserne, som er blevet udarbejdet gennem mange år, viser gang på gang, at det ikke nødvendigvis er dén producent med flest producerede grise, der tjener mest. Sammen med gode produktionsresultater, god foderpris og høj fodereffektivitet skal der også gøres gode handler for at være blandt de bedste. Foderprisen skal forhandles til et fornuftigt niveau, og det samme skal salgsprisen for grise.

Flere faktorer spiller således ind, og mange besætninger har potentiale for at forbedre både fodereffektivitet og produktivitet og dermed også resultatet. Men det kræver en ændring af vaner og rutiner og en nysgerrighed efter at prøve nye veje. Husdyr-, miljø- og juraafdelingen har i årets løb bistået med effektivitetsforbedringer hos sohold, såvel smågrise- som slagtesvineproducenter, og bidraget til udarbejdelsen af nye handlingsplaner på områder inden for bl.a. fodring, klima/ventilation, brug af vejehold m.v.

■ MILJØ

Langsigtede strategier

Til trods for - eller som følge af - et økonomisk hårdt presset landbrug er flere og flere bedrifter begyndt at udarbejde langsigtede strategier.

Udarbejdelsen af de langsigtede strategier betyder bl.a., at mulighederne for investering i nye ejendomme er klarlagt, i det øjeblik ændringerne af bedriften ønskes påbegyndt, og det samme er en eventuel miljøgodkendelse, som stadig - trods reducerede sagsbehandlingstider i kommunerne - i gennemsnit tager ca. et år.

Bedrifternes omstilling til et bevægeligt marked har i årets løb afspejlet sig i mange anmeldelser af "Skift af dyretype". Selv om anmelderordningen er forbundet med en del restriktioner og - ligesom ordningen for "Fulde Stalde" - kun kan anvendes, hvis den ikke afstedkommer en merbelastning, er ordningen alligevel til gavn for mange, som slipper for en lang miljøgodkendelsesproces. Sagsbehandlingstiden for en anmeldelse ligger typisk på 2-3 måneder ved kommunerne, og Patriotisk Selskabs miljøkonsulenter bistår ved dette arbejde.

I årets løb har miljøkonsulenterne desuden udarbejdet en del arealgodkendelser. I kraft af det nye kort over husdyrtryk i Danmark, som blev offentliggjort i december 2014, har især vurdering af faldende eller stigende husdyrtryk i oplandene været i fokus. I flere oplande ses faldende husdyrtryk, hvilket er positivt i forbindelse med arealgodkendelserne, da der erved ikke kræves reducere af nitratudvaskningen til planteavlsniveau.

Fremtidens miljø- og arealregulering

Det er forventningen, at en mere målrettet og sårbarhedsdifferentieret arealregulering og en emissionsbaseret regulering af husdyrproduktionen vil træde i kraft i august 2016. Ændringen betyder, at anlæg og arealer skilles ad og ikke længere skal reguleres samtidig. Såfremt en sådan gennemgribende "renovering" af miljøreglerne gennemføres, kan det imidlertid frygtes, at sagsbehandlingstiderne i kommunerne igen vil stige, qua uafklarede problemstillinger.

På nuværende tidspunkt er det til gengæld intentionen, at miljøgodkendelserne efter august 2016 skal gives på baggrund af et samlet nettoareal med udgangspunkt i emission for ammoniak, lugt og fodervilkår. Det betyder, at bedrifterne har mulighed for at skifte imellem dyretyper *uden* godkendelse, så længe den oprindeligt godkendte emission overholdes.

Arbejds miljø og APV

Som følge af det store fokus på bakterier som fx MRSA har Patriotisk Selskab i årets løb gjort en stor indsats for at orientere medlemmerne om vigtigheden af en velbeskrevet "biologisk arbejdspladsvurdering" som en del af bedrifternes generelle Arbejdspladsvurdering (APV). Flere medlemmer har arbejdet med den biologiske del, og vurdering af smitterisici m.v. har givet anledning til en generel revidering af APV'en.

Tilskudsordning: Miljøteknologi

For at imødekomme den store interesse for miljøteknologiordningen i 2014 blev der tilført yderligere 48 mio. kr. samt reserveret 100 mio. kr. fra 2015-budgettet til ordningen. De ekstra 100 mio. kr. blev målrettet projekter på svinebedrifter, hvilket til gengæld har betydet, at svineprojekter ikke prioriteres i 2016. Igen i 2014 har miljøteknologipuljen haft medlemmernes interesse, og hovedparten af ansøgerne har fået tilsagn til deres projekter.

Tilskudsordning: Energibesparelser

Patriotisk Selskab har i årets løb gennemført en række handler med energibesparelser til følge. Handlerne er gennemført med tilskud via Energispareaftalen fra 2012 og foretaget på vegne af landmænd eller maskinstationer, der har skiftet til mindre energiforbrugende maskiner eller etableret energibesparende tiltag i staldene.

Tilskudsordning: Traktorer

I forbindelse med muligheden for at sælge energibesparelserne har Patriotisk Selskab slået et slag for, at beregningsgrundlaget baseres på individuelle beregninger og ikke på gennemsnitsbetragtninger. Efter aftale med energiselskaberne udarbejder selskabet derfor nu individuelle beregninger, hvilket betyder, at der i de fleste tilfælde udbetales langt større energitilskud til medlemmerne, end hvis de standardiserede beregninger var blevet anvendt.

Tilskudsordning: VE til proces

Patriotisk Selskab har i årets løb bistået ved en række ansøgninger inden for den såkaldte "VE til proces"-ordning, der giver støtte til investeringer i energioptimering. Ordningen kan imidlertid ikke kombineres med salg af energibesparelser, men efter aftale med flere energiselskaber har Patriotisk Selskab fundet en farbar vej, så ordningerne kan kombineres, og flest mulige midler tildeles ansøgerne.

Tilskudsordning: Pleje af græs og natur

De tidligere MVJ-ordninger er konverteret til ordninger vedrørende pleje af græs og naturarealer eller fastholdelse af vådområder. Patriotisk Selskab har fokus på, at ordningerne anvendes i overensstemmelse med de øvrige driftsmæssige tiltag og ikke pålægger ejendommene unødige administrative byrder.

Tilskudsordning: LAG Næstved og Sydsjælland

Patriotisk Selskab varetog i 2014 sekretariatsfunktionen for LAG Næstved og fra 2015 også sekretariatsfunktionen for LAG Sydsjælland. Derigennem har selskabet tæt kontakt til NaturErhvervstyrelsen og Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter.

Overblik og viden om relevante ordninger

Som en del af aftalen om landdistriktsprogrammet for 2016-2018 er der afsat midler til at videreføre en lang række tilskudsordninger de næste tre år. De mange muligheder øger dog risikoen for, at ordnin-

gerne kan spænde ben for hinanden, og Patriotisk Selskab arbejder således vedvarende på at skabe overblik og sikre medlemmerne viden om relevante ordninger.

Biotopplaner

I løbet af året har flere medlemmer end tidligere fået udarbejdet biotopplaner, og Patriotisk Selskab har i 2014 stået for knap 15 procent af de biotopplaner, der bliver udarbejdet på landsplan. Selve processen i relation til biotopplanerne har dog været meget kaotisk, eftersom vejledningerne flere gange er blevet ændret, og det elektroniske anmeldesystem ikke har været klarmeldt. Dette medførte, at deadline flere gange blev udskudt med en del forvirring og usikkerhed til følge.

§3-fredninger

I de seneste par år er de vejledende udpegninger af Naturbeskyttelseslovens §3-områder blevet opdateret, og der er foretaget en gennemgribende kontrol af områderne ved hjælp af ortofotos. Dette har medført en stigning i antallet af §3-sager, hvilket generelt er særdeles vanskelige sager for landbruget, da bevisbyrden ofte ligger hos landmanden; en form for omvendt retsstilling, hvor den anklagede skal bevise sin uskyld. Patriotisk Selskabs miljøkonsulenter har bistået i nogle af disse sager.

Vand- og naturplaner

Første generations vandplanerne har været igennem en klagerunde i november 2014. Fra Landbrug & Fødevarers side er der udformet en minimalklage, der har givet landmænd mulighed for at klage over vandplanerne.

For Natura 2000-områderne igangsættes en høringsrunde på de nye planer i foråret 2015. De nye planer gælder kun for åbne arealer og er gældende for perioden 2016-2021. Planerne opdateres hvert 6. år på de åbne arealer og hvert 12. år på de fredskovspligtige arealer.

Netværksgrupper

Netværksgrupperne for hhv. juletræsdyrkning og piledyrkning har i de seneste år haft en stabil medlemsskare, mens netværksgruppen for Natura 2000 som følge af stor interesse er blevet delt i to, der primært har fokus på henholdsvis skov og åbne arealer. Der arbejdes desuden på opstart af en ny netværksgruppe inden for natur- og vildtpleje.

■ JURA

Selskabsret

Tendensen til en øget professionalisering af landbruget er fortsat i 2014/2015. Bedrifterne betragtes i stigende grad som virksomheder i stedet for personligt drevne forretninger. Flere bedrifter stiftes som selskaber, ligesom der etableres flere samarbejder på tværs af landbrug.

Disse ændrede strukturer medfører et behov for en (bedre) regulering af ejernes indbyrdes forhold og af rammerne vedrørende bedriften. Ved opstart er der typisk behov for udarbejdelse af vedtægter og ejeraftaler. Når virksomheden er i drift, kan der være behov for regulering af aftalerne eller ønske om at likvidere selskaberne igen. Patriotisk Selskabs juridiske konsulenter bistår ved disse sager.

Ved årsskiftet blev landbrugsloven ændret på en række områder, så der nu er flere muligheder for køb af landbrugsejendomme i selskabsform. Dette har dog endnu ikke affødt selskabsmæssige omstruktureringer og ændringer i praksis.

Generationsskifte

Rådgivning i forbindelse med generationsskifter foregår som oftest i et tværfagligt samarbejde mellem Husdyr-, miljø- og juraafdelingen og Økonomiafdelingen. På den måde inddrages alle aspekter.

Selskabets jurister står for udarbejdelsen af de nødvendige dokumenter og tinglysning samt evt. rådgivning i relation til de familie- og arveretlige aspekter i et generationsskifte. Det gælder bl.a. i forbindelse med formueforhold før og efter generationsskiftet, oprettelse eller justering af ægtepagter og testamenter m.v.

Familie- og arveret samt dødsbohandling

Efterspørgslen på rådgivning i relation til ægtefællers og samlevendes formueforhold og arvemæssige forhold har været stigende. Mange medlemmer har fået udarbejdet testamenter og ægtepagter eller tillæg hertil.

Det er forventningen, at der fremover vil være øget fokus på rådgivning i forhold til arveret og dødsbohandling, og allerede nu tilbydes i samarbejde med Økonomiafdelingen rådgivning og bistand i forbindelse med dødsboskifte.

Ansættelsesret

I det forgangne år har der været fokus på forbedring og opdatering af Patriotisk Selskabs ydelser på løn- og ansættelsesområdet. Lønadministrationsaftalerne er blevet opdateret, og såvel nye som etablerede lønkunder er blevet opfordret til at indsende ansættelsesaftaler for deres ansatte til et gennemsyn i forhold til udformning, overenskomstforhold, ferieregler, opholds- og arbejdstilladelser for udenlandske medarbejdere m.v.

Lejeret

I 2014/2015 har lejeretten haft stor politisk bevågenhed, hvilket har udmøntet sig i en ny lejelov med ikrafttræden den 1. juli 2015. Nye blanketter, ændret gyldighed af lejevilkår m.v. er en del af den nye lejelov, og via selskabets hjemmeside og nyhedsbreve er medlemmerne blevet orienteret om ændringerne.

I kraft af selskabets løbende juridiske rådgivning, netværksgrupper m.v. er antallet af tvister i forbindelse med udlejningsejendomme faldende. Ejerne har generelt fået bedre greb om deres udlejningsboliger og er blevet bedre til at foregribe problemer, håndtere eventuelle konflikter med lejerne og rette op på problematiske kontrakter.

Overdragelser af ejendomme og tinglysning

Der er fortsat en del udbud og køb og salg af ejendomme, dels i forbindelse med generationsskifter, dels i frie handler. I forbindelse med ejendoms-overdragelser har selskabets juridiske konsulenter bistået medlemmerne med tinglysning af skøder og servitutter.

Miljøret

Der er fortsat stort fokus på landbrugets rolle i forhold til natur- og miljøtiltag, og i forbindelse med de øgede krav ses oftere end tidligere optræk til konflikter mellem landmænd og myndigheder.

Patriotisk Selskabs juridiske konsulenter har dog flere gange i løbet af 2014/2015 foregrebet disse konflikter og med held klaget over myndighedsafgørelser, herunder tilladelser til fx gylletanke eller træk i støtten som følge af reglerne om krydsoverensstemmelse.

Husdyr-, miljø- og juraafdelingen pr. 1. juni 2015

Lisbeth Shooter
Afdelingsleder
lsh@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5469

Sheila Neldeborg
Miljøkonsulent (Barsel)
shn@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5449

Kristian Petersen
Natur- og miljøkonsulent
krp@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5426

Tina M. Zimmermann
Miljøkonsulent
tmz@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5424

Rikke Høybye Sønder
Specialkonsulent
ris@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5472

Bettina Falsdorf
Specialrådgiver
bef@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5465

Kirsten Dühr
Juridisk konsulent
kid@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5463

Rikke Gade Trinskjær
Juridisk konsulent
rgt@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5478

PATRIOTISK SELSKAB

VEDTÆGTER

ÅRSREGNSKAB

DEN UAFHÆNIGE REVISORS ERKLÆRINGER

DEN FOLKEVALGTE REVISORS ERKLÆRING

LEDELSESBERETNING

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

FYENS STIFTS PATRIOTISKE SELSKABS FÆLLESFOND

A/S DET FYNSKE LANDBOCENTER

MEDLEMSFORTEGNELSE

KONTINGENT 2015/2016

VEDTÆGTER

■ NAVN OG HJEMSTED

§ 1 Selskabets navn er "Patriotisk Selskab". Dets hjemsted er Odense Kommune.

■ FORMÅL

§ 2 Patriotisk Selskabs formål er at rådgive i jordbrugsfaglige spørgsmål og drive hermed beslægtet virksomhed samt fremme medlemmernes erhvervs-politiske interesser.

■ TILHØRSFORHOLD

§ 3 Patriotisk Selskab er tilsluttet De Danske Landboforeninger.

■ MEDLEMMER

§ 4 Som medlem kan optages enhver, som anerkender Patriotisk Selskabs formål. Optagelse af nye medlemmer skal godkendes af bestyrelsen og forelægges til underretning på førstkommende ordinære generalforsamling. Foreninger, organisationer og firmaer med tilknytning til dansk landbrug kan optages som medlemmer med hver en stemme.

§ 5 Udmeldelse sker skriftligt. Betales medlemskontingentet ikke, betragtes vedkommende som udmeldt.

Eksklusion kan kun ske efter bestyrelsens eller mindst 20 medlemmers forslag, når mindst 2/3 af de fremmødte på to efter hinanden følgende generalforsamlinger stemmer herfor.

§ 6 Medlemskontingent fastsættes af bestyrelsen. Generalforsamlingen orienteres om ændringer.

§ 7 Betalt medlemskontingent giver ret til at deltage i Patriotisk Selskabs møder og arrangementer samt modtage rådgivning fra Patriotisk Selskab efter de til enhver tid gældende regler.

§ 8 Æresmedlemmer kan optages ved generalforsamlingens beslutning efter indstilling fra bestyrelsen.

§ 9 Medlemmer af Patriotisk Selskab hæfter hverken helt eller delvist for Patriotisk Selskabs dispositioner.

■ BESTYRELSEN

§ 10 Bestyrelsen består af formanden, næstformanden og 4 menige medlemmer.

5 medlemmer vælges af generalforsamlingen. 1 menigt medlem vælges af og blandt medarbejderne i Patriotisk Selskab. De generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer vælges for en treårig periode på en ordinær generalforsamling. Der afgår mindst et generalforsamlingsvalgt medlem hvert år. Genvalg kan finde sted. Det af medarbejderne valgte medlem vælges ligeledes for en treårig periode. Valgproceduren fastlægges af medarbejderne.

Bestyrelsen konstituerer sig selv umiddelbart efter hvert nyvalg. Formand og næstformand kan kun vælges blandt de generalforsamlingsvalgte medlemmer.

Afgår et generalforsamlingsvalgt bestyrelsesmedlem inden en valgperiodes udløb, foretages nyvalg for resten af vedkommende medlems periode på den følgende generalforsamling.

Afgår et medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem inden en valgperiodes udløb, foretages nyvalg for resten af vedkommende medlems periode snarest muligt.

Bestyrelsen ansætter en administrerende direktør, der varetager den daglige ledelse af Patriotisk Selskab. Bestyrelsen fastlægger retningslinjerne for den administrerende direktørs arbejdsopgaver.

§ 11 Generalforsamlingen vælger en formand og fire medlemmer til hvert af følgende udvalg:

- Driftsøkonomiudvalg
- Husdyrbrugsudvalg
- Planteavlsudvalg

Formændene vælges blandt bestyrelsens 5 generalforsamlingsvalgte medlemmer.

Bestyrelsen og/eller udvalgene kan efter behov og for en længere eller kortere tid nedsætte andre udvalg eller supplere bestående udvalg med relevante sagkyndige.

§ 12 Bestyrelsen sammenkaldes på formandens foranledning skriftligt med mindst 8 dages varsel.

Bestyrelsen kan træffe beslutning om, at andre kan deltage i bestyrelsens møder uden stemmeret.

§ 13 Bestyrelsen fastsætter selv sin forretningsorden og træffer under ansvar over for generalforsamlingen afgørelse i de foreliggende sager vedrørende Patriotisk Selskabs virksomhed.

§ 14 Bestyrelsen er bemyndiget til på Patriotisk Selskabs vegne at optage de lån og kreditter, som den finder behov for, og til herfor at give pant i Patriotisk Selskabs ejendele. Patriotisk Selskab tegnes ved underskrift af bestyrelsens formand eller næstformand sammen med den administrerende direktør.

Ved køb, salg eller pantsætning af fast ejendom tegnes Patriotisk Selskab dog af bestyrelsens formand samt yderligere mindst 2 generalforsamlingsvalgte medlemmer af bestyrelsen og den administrerende direktør.

§ 15 Bestyrelsen kan meddele fuldmagt til enkeltpersoner.

§ 16 Bestyrelsen kan indmelde Patriotisk Selskab i foreninger og sammenslutninger, der skønnes at være relevante.

■ GENERALFORSAMLINGEN

§ 17 Generalforsamlingen er Patriotisk Selskabs øverste myndighed og kan, hvor andet ikke vedtægtsmæssigt er fastslået, ved absolut stemmeflertal blandt de fremmødte medlemmer træffe gyldig beslutning i alle de af Patriotisk Selskabs anliggender, der er opført på dagsordenen. Der kan dog ikke træffes beslutninger under dagsordenens punkt 5 og 7, jævnfør § 20.

Der kan stemmes ved personlig stedfortræder. Skriftlig fuldmagt skal foreligge og anmeldes ved mødets begyndelse. Ingen person kan møde med fuldmagt fra mere end et medlem.

Afstemning foregår normalt ved håndsoprækning, men såfremt mødets dirigent, bestyrelsen eller mindst 10 medlemmer kræver det, skal afstemningen foregå skriftligt. Ved personvalg, hvor flere er bragt i forslag, dog altid skriftlig afstemning.

§ 18 Ordinær generalforsamling skal afholdes hvert år inden udgangen af oktober måned. Ekstraordinær generalforsamling skal afholdes, når et bestyrelsesflertal eller mindst 50 medlemmer skriftligt og under angivelse af dagsorden stiller krav herom. Kravet skal fremsættes overfor Patriotisk Selskabs formand, og generalforsamlingen skal afholdes senest månedsdagen efter kravets fremsættelse.

Formanden indkalder generalforsamlingen med mindst 3 ugers varsel med angivelse af dagsorden.

§ 19 Generalforsamlingen ledes af en af generalforsamlingen valgt dirigent. Dirigenten afgør, om generalforsamlingen er lovligt indvarslet og bekendtgjort samt leder forhandlingerne og afgør under iagttagelse af vedtægterne alle spørgsmål vedrørende sagernes behandlingsmåde og stemmeafgivningen. Der føres protokol over det på generalforsamlingen passerede. Protokollen underskrives af dirigenten.

§ 20 På den ordinære generalforsamlings dagsorden skal følgende punkter være medtaget:

1. Bestyrelsens og udvalgsformændenes beretning om Patriotisk Selskabs virksomhed i det forløbne år.
2. Fremlæggelse og godkendelse af det reviderede regnskab for det sidst afsluttede regnskabsår.
3. Budget for det indeværende regnskabsår.
4. Eventuelle forslag fra medlemmerne/bestyrelsen.
5. Debat.
6. Valg i henhold til vedtægterne samt valg af delegerede.
7. Eventuelt.

§ 21 Forslag til personvalg på en generalforsamling skal fremsættes skriftligt. Forslag, der skriftligt afleveres til formanden senest 14 dage før generalforsamlingen, udsendes til medlemmerne senest 7 dage før generalforsamlingen.

Sammen med forslag til personvalg skal der foreligge skriftligt samtykke fra den/de personer, der er bragt i forslag.

§ 22 Forslag, der af medlemmerne ønskes behandlet på generalforsamlingen under punkt 4, skal skriftligt afleveres til formanden senest 14 dage før generalforsamlingen.

Indkomne forslag samt forslag fra bestyrelsen udsendes til medlemmerne senest 7 dage før generalforsamlingen.

■ REGNSKAB OG REVISION

§ 23 Regnskabsåret går fra 1. april til 31. marts. Bestyrelsen drager omsorg for, at der føres et nøjagtigt og overskueligt samlet regnskab for Patriotisk Selskab.

§ 24 Regnskabet revideres af 2 på generalforsamlingen valgte revisorer, hvoraf den ene skal være en statsautoriseret revisor. Revisorerne vælges for 1 år ad gangen.

Revisionen skal være afsluttet senest 1 måned før generalforsamlingens afholdelse.

■ VEDTÆGTSÆNDRINGER

§ 25 Forslag til vedtægtsændringer kan optages på generalforsamlingens dagsorden efter reglerne i §§ 17 og 22.

Et forslag til vedtægtsændring kan først træde i kraft, når det er vedtaget enslydende på to efter hinanden følgende generalforsamlinger med mindst 14 dages mellemrum.

Til vedtagelse kræves tilslutning fra mindst 2/3 af de fremmødte stemmeberettigede medlemmer.

■ OPHØR

§ 26 Forslag om Patriotisk Selskabs ophør kan kun gyldigt vedtages af to på hinanden følgende generalforsamlinger, der er indkaldt i dette øjemed og med mindst 14 dages mellemrum. Til vedtagelse kræves tilslutning fra mindst 2/3 af de fremmødte stemmeberettigede medlemmer.

Ved Patriotisk Selskabs ophør kan Patriotisk Selskabs formue ikke udloddes til medlemmerne, men bliver efter beslutning på de to sidste generalforsamlinger at anvende til bedste for landbruget indenfor Patriotisk Selskabs formål.

■ IKRAFTTRÆDEN

§ 27 Disse vedtægter, der træder i stedet for Patriotisk Selskabs hidtidige vedtægter, som de var vedtaget på generalforsamlingen den 29. oktober 1987, er endeligt vedtaget efter de hidtil gældende vedtægtsbestemmelser på generalforsamlingen den 1. december 2000 og træder i kraft fra denne dato.

ÅRSREGNSKAB

UDDRAG AF RESULTATOPGØRELSE 1/4-31/3 (1.000 KR.)						
	BUDGET 2015/2016	%	REGNSKAB 2014/2015	%	REGNSKAB 2013/2014	%
NETTOOMSÆTNING						
Økonomi	33.870	63	31.890	63	32.285	67
Planteavl	10.615	20	10.905	22	10.457	22
Husdyr, miljø og jura	6.760	13	5.436	11	3.665	7
Administration m.m.	445	1	632	1	564	1
Medlemskontingenter	1.900	3	1.599	3	1.494	3
Nettoomsætning i alt	53.590	100	50.462	100	48.465	100
ANDRE EKSTERNE OMKOSTNINGER						
Kontingenter	1.375		1.179		863	
IT-omkostninger	1.735		1.802		1.855	
Kontorartikler, telefon og porto m.m.	1.280		1.083		1.019	
Medlemsmøder og -kurser	180		44		9	
Beretninger og markedsføring	660		663		764	
Faglitteratur	595		511		511	
Repræsentation og gaver	100		79		97	
Inventarvedligehold	490		499		579	
Forsikringer	385		348		377	
Økonomiomkostninger	100		144		53	
Planteavlsomkostninger	570		586		824	
Husdyr- og miljøomkostninger	65		57		105	
Lokaleomkostninger	2.485		2.343		2.340	
Tab og hensættelser på debitorer	100		239		149	
Andre eksterne omkostninger i alt	10.120	19	9.577	19	9.545	20
Personaleomkostninger	43.170	80	39.839	79	38.438	79
RESULTAT FØR RENTER OG AFSKRIVNINGER	300	1	1.046	2	482	1
Driftsmæssige afskrivninger	250	0	27	0	27	0
RESULTAT FØR FINANSIELLE POSTER	50	0	1.019	2	455	1
Resultat af kapitalandele i dattervirksomhed	200	0	291	1	860	2
Nettorenter	80	0	90	0	82	0
RESULTAT FØR SKAT	330	1	1.400	3	1.397	3
Skat af årets skattepligtige indkomst	0	0	158	0	132	0
ÅRETS RESULTAT	330	1	1.242	3	1.265	3

BALANCE (1.000 KR.)			
	BUDGET 31/3-2016	REGNSKAB 31/3-2015	REGNSKAB 31/3-2014
AKTIVER			
ANLÆGSAKTIVER			
Materielle anlægsaktiver	318	68	96
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	13.192	12.992	12.701
ANLÆGSAKTIVER I ALT	13.510	13.060	12.797
Omsætningsaktiver			
Tilgodehavender, debitorer m.m.	24.063	19.907	18.957
Likvide beholdninger	5	3.065	1.519
OMSÆTNINGSAKTIVER I ALT	24.068	22.972	20.476
AKTIVER I ALT	37.578	36.032	33.273
PASSIVER			
Egenkapital			
Egenkapital ved årets begyndelse	18.608	17.366	15.531
Korrektion primo	0	0	570
Årets resultat	130	951	405
Årets opskrivning	200	291	860
EGENKAPITAL VED ÅRETS SLUTNING	18.938	18.608	17.366
Kortfristede gældsforpligtelser			
Opkrævet kontingent og abonnementer, næste år	3.010	3.031	2.833
Kassekredit	2.753	0	0
Skyldig selskabsskat	0	154	143
Diverse kreditorer	12.877	14.239	12.931
KORTFRISTEDE GÆLDSFORPLIGTELSE I ALT	18.640	17.424	15.907
PASSIVER I ALT	37.578	36.032	33.273

Odense, den 21. maj 2015

Direktion

Nils Rasmussen
Christian H. Vesterager

Bestyrelse

Peter Cederfeld de Simonsen
Søren F. Bonde
Carl Boisen Thøgersen
Jørgen Stougaard
Bendt Wedell
Allan Liseth (medarbejderrepræsentant)

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS ERKLÆRINGER

■ TIL MEDLEMMERNE I PATRIOTISK SELSKAB

Påtegning på årsregnskabet

Vi har revideret årsregnskabet for Patriotisk Selskab for regnskabsåret 1. april 2014 - 31. marts 2015, der omfatter anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance og noter. Årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Revisors ansvar

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning. Dette kræver, at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i årsregnskabet. De valgte revisionshandlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurdering af risici for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for virksomhedens udarbejdelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede. Formålet hermed er at udforme revisionshandlinger, der er passende efter

omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af virksomhedens interne kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige, samt en vurdering af den samlede præsentation af årsregnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af foreningens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. marts 2015 samt af resultatet af foreningens aktiviteter for regnskabsåret 1. april 2014 - 31. marts 2015 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Vi har i henhold til årsregnskabsloven gennemlæst ledelsesberetningen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den gennemførte revision af årsregnskabet. Det er på denne baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet.

Odense, den 21. maj 2015

PricewaterhouseCoopers

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Line Hedam

statsautoriseret revisor

DEN FOLKEVALGTE REVISORS ERKLÆRING

Jeg har som folkevalgt revisor fået forelagt årsregnskab samt specifikationer for regnskabsåret 1. april 2014 - 31. marts 2015.

Mine spørgsmål i forbindelse med min gennemgang af det forelagte materiale er besvaret af ledelsen.

Gennemgangen giver ikke anledning til bemærkninger.

Jeg er orienteret om revisionshandlinger foretaget af den statsautoriserede revisor.

Odense, den 21. maj 2015

Mads Peter Larsen

folkevalgt revisor

LEDELSESBERETNING

Hovedaktivitet

Patriotisk Selskab rådgiver i jordbrugsfaglige spørgsmål og bidrager til fremme af medlemmernes erhvervsinteresser.

Udvikling i året

Årets resultat blev DKK 1.241.774 mod DKK 1.264.510 i regnskabsåret 2013/2014. Resultatet overføres til Selskabets egenkapital som udgjorde DKK 18.607.492 ved regnskabsårets slutning.

Årets resultat blev bedre end budgetteret. Stigningen skyldes især vækst i omsætningen fra de faglige afdelinger og samlet toppløj steg 4%, eller ca. dobbelt så meget som årets udvikling i uddebiteringspriser.

Markedsandel for planteavlserådgivning udvikler sig fortsat, ligesom der i året kunne konstateres en vækst i markedet for miljørådgivning og for assistance til ansøgning om kundernes adgang til diverse tilskudspuljer. Med det formål, at sikre Selskabets forspring i brugen af benchmarkanalyser i økonomirådgivningen, blev der i året videreudviklet på teknikken bag Virksomhedsanalyserne med henblik på en yderligere effektivisering og modernisering i selve produktionen af analyserne.

Selskabet har i regnskabsåret øget indsatsen på kommunikation og markedsføring og har i løbet af året deltaget på flere af de store landbrugsmesser.

På trods af erhvervets strukturtilpasning mod færre og større enheder, lykkes det fortsat at fastholde medlemsantallet for aktive jordbrugere. Selskabets strategi om fokus på faglighed, og på landbrugsrådgivningen som det væsentlige, bevirker at Selskabet fastholder og udvider sin andel af markedet for landbrugsrådgivning.

Levelse og bestyrelse anser årets resultat som tilfredsstillende.

Målsætninger og forventninger for det kommende år

Der budgetteres med et mindre overskud for regnskabsåret 2015/2016 end realiseret i 2014/2015, herunder budgetteres der med uændrede uddebiteringspriser i forhold til det netop afsluttede regnskabsår.

Rådgivning fra økonomiafdelingen forventes fortsat at udgøre 2/3 af den samlede omsætning i salg af rådgivning.

Patriotisk Selskabs andel af den samlede landbrugsrådgivning har været stigende i de senere år. Levelse og bestyrelse forventer at denne udvikling fortsætter.

De seneste års fokus på omkostningsstyring, har sikret Selskabet en fornuftig position i markedet. Det er afgørende, at sikre Selskabet økonomisk råderum i fremtidens rådgivningsmarked, herunder at der er plads til rekruttering af de nødvendige kompetencer.

Begivenheder efter regnskabsårets afslutning

Der er efter regnskabsårets afslutning ikke indtruffet begivenheder, som væsentligt vil kunne påvirke Selskabets finansielle stilling.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Årsrapporten for Patriotisk Selskab for 2014/15 er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for virksomheder i regnskabsklasse B med tilvalg af enkelte regler i klasse C.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år.

Årsrapporten for 2014/15 er aflagt i DKK.

Generelt om indregning og måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes. Herudover indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser, der måles til dagsværdi eller amortiseret kostpris. I resultatopgørelsen indregnes ligeledes alle omkostninger, herunder afskrivninger, nedskrivninger og hensatte forpligtelser samt tilbageførsler som følge af ændrede regnskabsmæssige skøn af beløb, der tidligere har været indregnet i resultatopgørelsen.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde foreningen, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå foreningen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Fundamental fejl

Foreningen har konstateret, at der ikke tidligere har været beregnet udskudt skat. Regnskabet er derfor korrigeret med indregning af et udskudt skatteaktiv på DKK 580.688 pr. 31. marts 2014. Beløbet er korrigeret i egenkapitalen pr. 31. marts 2014. Der er foretaget korrektion af sammenligningstal.

■ RESULTATOPGØRELSEN

Nettoomsætning

Nettoomsætningen vedrører konsulentydelse og indregnes i resultatopgørelsen, såfremt levering og risikoovergang til køber har fundet sted inden årets udgang.

Nettoomsætningen indregnes eksklusiv moms.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger omfatter omkostninger til salg, reklame, administration, lokaler, tab på debitorer m.v.

Ydelser på leasingkontrakt, indregnes i resultatopgørelsen over kontraktens løbetid. Den samlede forpligtelse oplyses under eventualposter.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger indeholder gager og lønninger samt lønafhængige omkostninger.

Af- og nedskrivninger

Af- og nedskrivninger indeholder årets af- og nedskrivninger af materielle anlægsaktiver.

Finansielle poster

Finansielle indtægter og omkostninger indregnes i resultatopgørelsen med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder

I resultatopgørelsen indregnes den forholdsmæssige andel af resultat for året under posterne "Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder".

Skat af årets resultat

Skat af årets resultat, som består af årets aktuelle skat og årets udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

■ BALANCEN

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostpris omfatter anskaffelsesprisen og omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Afskrivningsgrundlaget, der opgøres som kostpris reduceret med eventuel restværdi, fordeles lineært over aktivernes forventede brugstid, der udgør:

	BRUGSTID
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	3-5 år

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes indre værdi opgjort efter moderselskabets regnskabspraksis.

Nettoopskrivning af kapitalandele i tilknyttede virksomheder overføres under egenkapitalen til reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode under egenkapitalen. Reserven reduceres med udbytteudlodninger til moderselskabet og reguleres med andre egenkapitalbevægelser i tilknyttede virksomheder.

Tilknyttede virksomheder med negativ regnskabsmæssig indre værdi indregnes til 0. Har moderselskabet en retslig eller en faktisk forpligtelse til at dække virksomhedens underbalance, indregnes en hensat forpligtelse hertil. Såfremt den regnskabsmæssige negative indre værdi overstiger tilgodehavender, indregnes det resterende beløb under hensatte forpligtelser, i det omfang modervirksomheden har en retlig eller faktisk forpligtelse til at dække dattervirksomhedens underbalance.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles i balancen til amortiseret kostpris eller en lavere nettorealiseringsværdi, hvilket her svarer til pålydende værdi med fradrag af nedskrivning til imødegåelse af tab. Nedskrivninger til tab opgøres på grundlag af en individuel vurdering af de enkelte tilgodehavender samt for tilgodehavender fra salg tillige med en generel nedskrivning baseret på selskabets erfaringer fra tidligere år.

Igangværende arbejder for fremmed regning

Igangværende arbejder for fremmed regning måles til salgsværdien af det udførte arbejde. Salgsværdien måles på baggrund af færdiggørelsesgraden på

balancedagen og de samlede forventede indtægter på det enkelte igangværende arbejde.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter, indregnet under aktiver, omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Skyldig skat og udskudt skat

Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for skat af tidligere års skattepligtige indkomster samt for betalte acontoskatter.

Udskudt skat måles efter den balanceorienterede gælds metode af midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssig og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser, opgjort på grundlag af den planlagte anvendelse af aktivet, henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat. I de tilfælde, hvor opgørelse af skatteværdien kan foretages efter alternative beskatningsregler, måles udskudt skat på grundlag af den planlagte anvendelse af aktivet, henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Ændring i udskudt skat, som følge af ændringer i skattesatser, indregnes i resultatopgørelsen. For indværende år er anvendt en skattesats på 22%.

Gældsforpligtelser

Gældsforpligtelser er målt til amortiseret kostpris svarende til nominel værdi.

Periodeafgrænsningsposter (forudbetalte indtægter)

Periodeafgrænsningsposter, opført som forpligtelser, omfatter modtagne betalinger vedrørende indtægter i efterfølgende regnskabsår.

FYENS STIFTS PATRIOTISKE SELSKABS FÆLLESFOND

RESULTATOPGØRELSE 2014		STATUS PR. 31/12-2014	
Renteindtægter	22.000		
Omkostninger	23.368	Grundkapital	487.001
Årets resultat	-1.368	Egenkapital i alt	527.456

Ansøgningsskema kan downloades fra www.patriotisk.dk eller rekvireres ved henvendelse til sekretariatschef Marianne Neumann, e-mail: mn@patriotisk.dk, telefon 6315 5411

■ VEDTÆGTER

§ 1 Fondens navn er: Fyens Stifts patriotiske Selskabs Fællesfond, og dens hjemsted er Odense Kommune.

§ 2 Fondens formål er en videreførelse af den virksomhed, hvormed de fem fonde, som sammenlægges i nærværende fond, har drevet.

Samlende kan formålet udtrykkes således:

Understøttelse af personer af landbostanden, som efter legatbestyrelsens skøn har behov derfor samt tilskud til uddannelse og studierejser eller -ophold.

Der kan ydes tilskud til kulturelle formål efter bestyrelsens frie skøn i særlige tilfælde.

§ 3 Ved sammenlægningen af følgende fonde andrager fællesformuen følgende midler: (se figuren på næste side).

Af legatformuen andrager 430.000 kr. legatets grundkapital, som kun kan formindskes med fondsmyndighedens samtykke og hvis købekraft skal søges bevaret ved henlæggelse forud for legatuddelinger.

De respektive legatfundatser beskriver formålene således:

Ad a. Foreningens formål er at understøtte trængende, forhenstående landmænd i Fyens Stift, som har været i selvstændig stilling, deres enker og mindreårige børn.

Ad b Mænd, der er trængende, forhenstående landmænd, eller som ikke nu driver et agerbrug på over 1 td. hartkorn, har dansk indfødsret, og i 7 år har levet enten som ejer, bruger eller forpagter i Fyens Stift, og dér drevet et agerbrug på mindst 8 td. hartkorn.

Samlende kan formålet udtrykkes således:

Understøttelse af personer af landbostanden, som efter legatbestyrelsens skøn har behov derfor samt tilskud til uddannelse og studierejser eller -ophold.

Ad c Understøttelse af trængende og da navnlig til efterladte af medlemmer af Patriotisk Selskab. Rejseunderstøttelse til unge dygtige landmænd med et bestemt studium for øje.

Anerkendelse af, eventuel opmuntring til virksomhed, der som samfundsnyttig kan anbefales til efterfølgelse, hvorunder også skal regnes rentabelt drevet landbrug, og særligt hensyn skal tages til ren jord, så længe dette må anses for formålstjenligt. Og yde et beløb til erhvervelse af en mindeplads til afholdelse af store folkemøder.

Ad d Årlige legatbeløb til understøttelse af elever på Landbohøjskolen, på landbrugs- og havebrugsskoler samt på Teknologisk Institut, og til oplysningsrejser for gårdmænd og husmænd. De pågældende skal være hæderlige og dygtige folk og være hjemmehørende i et af følgende sogne på Fyn: Årslev, Åsum-Seden, Allerup, Bellinge, Dalum, Davinde, Fangel, Højby,

Nørre Lyndelse, Sdr. Næraå, Rønninge-Rolfsted, Sølinge-Hellerup, Sdr. Højrup og Nørre Søby.

Legatbestyrelsen er berettiget til at fortolke de respektive formålsbestemmelser ud fra en hensyntagen til nutidsforhold og er ikke bunden af de enkelte legaters indbyrdes størrelsesforhold.

Ad e Understøttelse af trængende og da navnlig til efterladte af medlemmer af Fyens Stifts patriotiske Selskab.

Rejseunderstøttelse til unge, dygtige landmænd med et bestemt studium for øje. Opmuntring til eller anerkendelse af samfundsnyttig virksomhed, hvorunder også skal regnes fremragende virksomhed på jordbrugets eller husdyrbrugets område.

§ 4 Fondens bestyrelse er identisk med den til enhver tid siddende bestyrelse for Fyens Stifts patriotiske Selskab.

Fonden tegnes af bestyrelsens formand, næstformand og kasserer i forening. Over bestyrelsesmøderne føres en protokol, som underskrives af de tilstedeværende medlemmer.

§ 5 De samlede administrationsomkostninger må ikke overstige, hvad der rimeligt i forhold til fondens formue og aktiviteter.

§ 6 Fondens kapital anbringes i værdipapirer i overensstemmelse med de af Justitsministeriet fastsatte regler herom.

Midlerne anbringes i administration i Bikubens Forvaltningsafdeling eller et andet af Fondsmyndigheden godkendt forvaltningsinstitut.

§ 7 Fondens regnskabsår er kalenderåret. Senest 5 måneder efter regnskabsårets afslutning skal bestyrelsen have udarbejdet regnskab over fondens indtægter og udgifter samt en status. Regnskabet indsendes senest 6 måneder efter regnskabsårets afslutning til Fondsregisteret.

§ 8 Årets nettoindtægt med tillæg af eventuel overførsel fra sidste regnskabsår og efter fradrag af administrationsomkostninger og evt. beløb til konsolidering af kapital, uddeles af bestyrelsen i overensstemmelse med formålsbestemmelserne.

§ 9 For det tilfælde, at fondens formål ikke længere kan tilgodeses, eller indtægterne ikke længere er tilstrækkelige til at opfylde formålene, kan bestyrelsen efter tilladelse fra fondsmyndigheden og Justitsministeriet anvende fondskapitalen til tilsvarende formål eller søge kapitalen indlagt i anden fond med tilsvarende formål.

A. Understøttelsesforeningen for trængende forhenværende landmænd og deres efterladte i Fyns Stift pr. 31. dec. 1989	272.542,33 kr
B. Forpagter cand. phil. C. J. Jansens legat 1989	40.325,74 kr.
C. Fyens Stifts patriotiske Selskabs 100 års jubilæumslegat pr. 25. oktober 1990	91.620,00 kr.
D. Midtfyns Landøkonomiske Forskudsforenings legat	12.638,00 kr.
E. Bankdirektør H. H. Thomsens og hustrus legat	37.010,00 kr.
Anslået legatformue	454.136,07 kr.

A/S DET FYNKE LANDBOCENTER

A/S DET FYNKE LANDBOCENTER, RESULTATOPGØRELSE OG BALANCE 2014 BUDGET 2015 (1.000 KR.)		
RESULTATOPGØRELSE 1/1-31/12	REALISERET 2014	BUDGET 2015
Lejeindtægter	1.756	1.763
Udleje kopimaskine	80	100
Indtægter i alt	1.836	1.863
Revision - administrationsvederlag	88	85
Reparation, vedligehold m.v.	385	1.014
Småanskaffelser	8	10
Ejendomsskatter	101	130
Forsikringer	37	40
Prioritetsrenter m.m.	366	376
Renteindtægt	0	0
Regulering til dagsværdi	559	0
Udgifter i alt	1.544	1.655
RESULTAT FØR SKAT	292	208
Skat af årets resultat	1	
ÅRETS RESULTAT	291	208

BALANCE PR. 31. DECEMBER	REALISERET 2014	BUDGET 2015
AKTIVER		
Anlægsaktiver	22.657	22.595
Omsætningsaktiver	2.146	2.193
AKTIVER I ALT	24.803	24.788
PASSIVER		
Egenkapital	12.992	13.200
Hensatte forpligtelser	1.650	1.650
Langfristede gældsforpligtelser	9.424	9.200
Kortfristede gældsforpligtelser	737	738
PASSIVER I ALT	24.803	24.788

KONTINGENT 2015/2016

KONTINGENTSKALA 2015/2016	
Aktive jordbrug 995 kr. Herudover obligatorisk bedriftsmedlemskab af Landbrug & Fødevarer via Patriotisk Selskab eller anden landboforening, inkl. et abonnement på LandbrugsAvisen.	Modtager alt materiale fra Patriotisk Selskab, herunder elektronisk nyhedsbrev, 1 stk. Driftsanalyser samt indbydelse til møder og konferencer
Passive medlemmer, firmaer 995 kr. Fx frøfirmaer, forsikringsselskaber, banker og lignende.	
Passive medlemmer, privatpersoner 485 kr. Fx ikke-aktive landmænd, der blot ønsker at være medlem eller pensionister, der ønsker hjælp til selvangivelsen.	Modtager kun indkaldelse til generalforsamling
Ægtefæller 150 kr. Tegner kontingent af hensyn til gruppelivsforsikring.	
Teknisk passive 150 kr. Modtager i forvejen alle informationer, fx interessenter i I/S.	

205. årgang

Patriotisk Selskab

Eftertryk og kopiering uden særlig tilladelse forbudt

Tryk: Clausen Grafisk

2015

ISSN 1602-382X

PATRIOTISK SELSKAB
JORDBRUGSRELATERET RÅDGIVNING

Patriotisk Selskab

Ørbækvej 276
5220 Odense SØ

Tel +45 6315 5400
patriotisk@patriotisk.dk
www.patriotisk.dk

Kontoret er åbent:

Mandag til torsdag kl. 8.00 -16.00
Fredag kl. 8.00 -15.30

